

Vlaams
Parlement

vergadering **C244**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 7 juni 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Steve Vandenberghe aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over willekeur in de lokale regelgeving rond strandvisserij – 2197 (2015-2016)	4
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over door verbranding van kerosine vrijgekomen ultrafijn stof – 2095 (2015-2016)	7
VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de door de landbouwsector gemaakte tussentijdse evaluatie en gevraagde bijsturing van het lopende Mestactieplan (MAP 5) – 2057 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over bijsturingen aan het Mestactieplan (MAP 5) – 2139 (2015-2016)	10
VRAAG OM UITLEG van Willem-Frederik Schiltz aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over (micro)waterkrachtcentrales op niet-bevaarbare waterwegen – 2112 (2015-2016)	15
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de toepassing van het decreet Complexe Projecten – 2135 (2015-2016)	18
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het decreet Landinrichting – 2145 (2015-2016)	21
VRAAG OM UITLEG van Mercedes Van Volcem aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het nieuwe voetbalstadion van Club Brugge – 2174 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de actualisering van de afbakening van het regionaalstedelijk gebied Brugge – 2178 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de voortgang van het planproces voor de afbakening van het stedelijk gebied Brugge – 2194 (2015-2016)	24
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de zwemwaterkwaliteit in Vlaanderen – 2209 (2015-2016)	28
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de geldigheidsduur van milieuvergunningen – 2240 (2015-2016)	31

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de verhouding tussen het provinciaal afwegingskader met betrekking tot kleine wind-turbines en het Vlaamse beleid ter zake – 2264 (2015-2016)	35
VRAAG OM UITLEG van Bart Nevens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de levensduur van zwerfvuil – 2294 (2015-2016)	37
VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de gevolgen van het vernietigende advies van vzw 'de Rand' op het in de noordrand van Brussel opgestarte territoriaal ontwikkelingsprogramma (T.OP) – 2303 (2015-2016)	39

VRAAG OM UITLEG van Steve Vandenberghe aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over willekeur in de lokale regelgeving rond strandvisserij – 2197 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): In het mededelingsblad 25 van het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) las ik onlangs een artikel over strandvisserij en de willekeur die heerst in de lokale regelgeving. De situatie verschilt van gemeente tot gemeente zonder dat er duidelijke, objectieve motieven zijn voor de nuances binnen de lokale regels. Elke gemeente probeert zelf in te schatten in hoeverre strandvisserij anno 2016 nog opportuun is, hierbij impliciet rekening houdend met toerisme, veiligheid, recht op hobbybeoefening en vermeende ecologische druk door bevissing.

De situatie op vandaag is eigenlijk een historische anomalie: behalve een beperking op het gebruik van warrelnetten en enkele algemene regels over minimale vismaten bestaat er namelijk geen enkele federale of regionale wetgeving over de recreatieve strandvisserij. Dat is vandaag de dag bijna onvoorstelbaar in een land dat onder andere op ecologisch vlak sterk gereguleerd is. Ik denk dan aan de strenge regels die wel bestaan over vissen in rivieren en meren of aan de zeer gedetailleerde en complexe verkaveling van de zee, waar er voor diverse types van activiteiten uitdrukkelijk zones zijn afgebakend.

In dit juridisch vacuüm proberen de gemeenten dan maar zelf aanvullende regels uit te vaardigen, de ene gemeente al wat ecologischer geïnspireerd dan de andere. De kustgemeenten worden bovendien in hun beleidsbepaling niet altijd wetenschappelijk ondersteund door de hogere overheid en tasten dus wat dat betreft in het duister. Dat niet alle lokale politici op dezelfde lijn zitten, is dan ook een logisch en rechtstreeks gevolg van het ontbreken van een duidelijk objectief wetenschappelijk kader om de regels op te baseren. Bij gebrek aan regels en een objectief referentiekader vallen openbare besturen noodgedwongen terug op een aantal principes van behoorlijk bestuur, in dit geval voornamelijk het voorzichtigheidsprincipe vanuit het oogpunt van de ecologische schade en het indijken van veiligheidsrisico's enerzijds, en het rechtszekerheidsprincipe en evenredigheidsprincipe vanuit het oogpunt van het recht op hobbybeoefening anderzijds.

Het is hierbij mijns inziens onvermijdelijk dat niet alle kustgemeenten uiteindelijk bij dezelfde oplossing uitkomen. Ik vraag niet om nog bijkomende regels op te leggen, maar wel om meer duidelijkheid te creëren.

Minister, bent u het ermee eens dat de lokale overheden te weinig wetenschappelijk ondersteund worden door de hogere overheid? Bent u het ermee eens dat een gebrek aan regelgeving en aan wetenschappelijke ondersteuning zorgt voor willekeur bij de lokale overheden? Bent u het ermee eens dat het de verantwoordelijkheid is van de hogere overheden om hier duidelijke wetgeving over te maken? Overweegt u met andere woorden om voor de strandvisserij zelf regels uit te vaardigen die qua detailniveau vergelijkbaar zijn met de regels die gelden voor het vissen in zogenaamde binnenwateren?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Vandenberghe, alle adviezen en wetenschappelijke onderbouwingen zijn terug te vinden bij het VLIZ, op www.vliz.be. Dat is ook het aanspreekpunt voor de lokale besturen. Ik heb dan ook niet het gevoel dat er te weinig ondersteuning of bundeling is. Daarnaast is het ook zo

dat de lokale besturen eigen politiereglementen hebben waar zij een aantal beperkingen inzake het vissen op hun grondgebied kunnen regelen.

Een aantal bestaande beperkingen op de strandvisserij zijn er voornamelijk op gericht om die activiteiten harmonieus samen te laten verlopen met andere activiteiten op het strand. In de regel is strandvisserij, hengelen, kruien of vissen met staand tuig dan ook vrij langs onze kust, maar het moet natuurlijk ook verzoenbaar zijn.

Voor het plaatsen van staand tuig werd in bepaalde kustgemeenten een vergunningensysteem in het leven geroepen, voornamelijk om deze activiteiten binnen redelijke proporties te houden.

Er is ook heel wat federale regelgeving, zoals de maaswijdte en het verbod op commercialisering. Die gaat uit van het gemeenschappelijk visserijbeleid, maar ook vaak van volksgezondheid of natuurbehoud. Op basis van het algemeen natuurbehoud en de natuurbescherming heeft Vlaanderen het gebruik van de warrelnetten op het strand door de recreatieve visserij verboden. Dat wordt gecontroleerd door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB). Om het effect van dit verbod op de bijvangst van zeezoogdieren te kunnen evalueren, werken we samen met het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen.

De actuele regelgeving over de strandvisserij is verdeeld over verschillende niveaus omdat het verschillende rechtsgronden heeft. Het kan gaan over voedselveiligheid, algemene veiligheid of natuurbehoud.

Een nauwgezette monitoring lijkt me aangewezen. Dat heb ik al eerder gezegd in de commissie Landbouw.

In 2014-2015 hebben we met het project Lage Impact Visserij (LIVIS) een zeer uitgebreide monitoring en bevraging gedaan. Dat is gebeurd met het VLIZ en het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO). We zullen dat ook voortzetten, en we zullen de visserij vanaf het strand meenemen, zodat we er ook veel meer zicht op hebben. Dat zal in het protocol staan dat binnenkort zal worden afgesloten tussen ILVO en VLIZ. Ik ben het eens met u, op basis van vragen die door uw collega's, onder andere mevrouw Vermeulen, gesteld zijn in de commissie Landbouw, dat we daar een beter zicht op moeten hebben op basis van cijfers.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): De lokale regeling voor visserij zit inderdaad binnen de politiereglementen in diverse besturen. Dat is toch wel heel uiteenlopend. Er is al veel informatie, dat is waar, maar ik blijf de indruk hebben dat wordt gevraagd om dit op elkaar af te stemmen. Ik heb onlangs een aantal keren met de recreatieve strandvisserij aan tafel gezeten. Men weet niet altijd goed hoe het in elkaar zit. Ook voor de gemeentebesturen is het niet altijd een core-business omdat ze elk hun eigen wetgeving en hun eigen afspraken binnen het politiereglement hebben. Minister, ik ben het met u eens dat die monitoring verder moet worden opgevolgd. Dat komt regelmatig in de commissie Landbouw en Visserij aan bod, dat is correct. Maar ik wil u nog eens vragen dat u, ondanks de inspanningen die al gebeurd zijn, eens bekijkt of de regelgeving kan worden vereenvoudigd en transparant en duidelijk kan worden gemaakt. Ik roep niet op om nog extra regels te creëren, want er is al reglementering genoeg in de samenleving, maar wel om te kijken of de regelgeving niet kan worden afgestemd waar er problemen zijn. Een goed forum daarvoor zou het kustburgemeestersoverleg kunnen zijn, waar de kustburgemeesters regelmatig samen zitten in verband met allerlei items die betrekking hebben op kust, zee en visserij. Ik vraag aan u het initiatief te nemen om daarrond te werken.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Collega Vandenberghe is toch wel atypisch: een kustburgemeester die ervoor pleit dat vooral Vlaanderen een uniforme regelgeving zou opmaken. We zijn dat niet gewoon. We zouden verwachten dat dat initiatief op het kustburgemeestersoverleg misschien wel gestroomlijnd zou kunnen worden. We weten dat iedereen aparte reglementen heeft. We hebben dat destijds ook met de warrelnetten gezien. Men raakte daar ook niet uit. We hebben daar uiteindelijk op Vlaams niveau een oplossing voor kunnen vinden. Maar je zou verwachten dat voor die strandvisserij men er wel uit zou raken. Recreatieve visserij gaat iets ruimer omdat je verder de zee ingaat, en dan ontsnapt dat aan de bemoeienissen van de burgemeesters. Misschien hebt u slechte ervaringen met uw collega-burgemeesters wat het rookverbod betreft, waarvoor het niet mogelijk was om tot een oplossing te komen, en verwacht u dat dat hier ook niet kan.

Minister, het staat een beetje haaks op het beleid dat we hier de laatste jaren gewoon zijn, namelijk het liever aan de gemeenten overmaken om dat te regelen. Ik ben het wel met de collega eens dat er behoefte is aan een degelijk reglement en een degelijke toepassing daarvan en dat we zeker die visbestanden in de ondiepe kustwateren en de getijdenzones moeten beschermen. Als de burgemeesters er niet uit geraken, collega Vandenberghe, dan moet het misschien toch eens bekeken worden op een hoger niveau, maar ik zou het jammer vinden dat ze er zelf niet uit geraken.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Er zijn twee elementen. Collega, ik denk dat het soms logisch is dat er verschillen zitten tussen de politiereglementen omdat de kust niet overal hetzelfde is. Soms heb je wat meer ruimte om die strandvisserij toe te laten en soms niet. Soms zit je met heel wat andere recreatie en soms niet. Ik vind het dus niet onlogisch dat er verschillen zijn.

Ik kan u volgen waar u zegt dat het nooit kwaad kan om expliciet bij een bijeenkomst van de kustburgemeesters alles nog eens op een rijtje te zetten en nog eens te tonen wat er allemaal bovenlokaal bestaat. Het is zo dat er nu al om de zoveel tijd door het VLIZ een conferentie wordt georganiseerd – ik ben er al een paar keer gaan spreken – waar die kustburgemeesters aanwezig zijn. Ik neem zeker uw suggestie mee om eens met het VLIZ bij een kustburgemeestersoverleg expliciet te vragen om dat te agenderen en het VLIZ samen met het ILVO alles nog eens kan duiden. Daar heb ik zeker geen problemen mee. Ik denk dat het geen goede zaak zou zijn om daar eenheidsworst van te maken. Ik heb begrepen dat dat ook niet uw vraag is, het gaat vooral over de informatie. Ik zal de suggestie overmaken aan het VLIZ om eens op bezoek te gaan bij de kustburgemeesters en alles eens mooi op een rijtje te zetten, zodat er geen gebrek is aan informatie en dat zeker niet het alibi kan zijn om niets te doen of om nergens een duidelijk reglement te maken.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Ik wil eerst collega Vandaele geruststellen dat we met de kustburgemeesters heel goed overeenkomen. U moet daar zeker niet over inzitten. Ook wat het rookverbod betreft: er was niemand voorstander van een rookverbod, ook ik niet. Dat zijn zaken die soms door de pers in de mond worden gelegd. *(Opmerkingen van Wilfried Vandaele)*

Ik wil de gemeenten zeker niet betuttelen, dat is niet mijn bedoeling. Strandvissers gaan niet strandvissen aan Bredene of Oostende, die gaan strandvissen aan de kust. Als die reglementeringen heel ver uit elkaar liggen, is dat voor die mensen niet altijd duidelijk. Ik ben het eens met de minister dat op verschillende plaatsen

aan de kust er af en toe een afwijking moet zijn omdat er meer of minder ruimte is, maar er zijn een aantal zaken die beter op elkaar kunnen worden afgestemd, waardoor het vooral transparanter en duidelijker wordt voor die strand vissers.

Ik wil tot slot nog eens mijn punt maken: niet meer regels, het niet moeilijker maken maar wel transparanter en duidelijker, want het is de Vlaamse kust en strand vissers gaan soms heel de kust af om te gaan vissen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over door verbranding van kerosine vrijgekomen ultrafijn stof – 2095 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Voorzitter, minister, zoals u weet, komt ultrafijn stof onder meer voort uit de verbranding van kerosine. Ultrafijn stof is nog veel fijner dan gewoon fijn stof. Net omdat het zoveel kleiner is, kan het doordringen tot diep in de longen. Het komt in de bloedsomloop terecht en ook mogelijk in andere organen.

De impact van dat ultrafijn stof is nog niet volledig in kaart gebracht, maar gezien wat we daarover hebben qua wetenschappelijk onderzoek, baart het ons toch wel grote zorgen wat de volksgezondheid betreft. Er is een algemene consensus dat ultrafijn stof wel degelijk schadelijk is. We mogen die problematiek dus niet onder de mat vegen.

In oktober en november van vorig jaar voerde de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) metingen van de luchtkwaliteit uit in de gemeenten Diegem, Steenokkerzeel, Kampenhout en Evere. Uit die metingen blijkt dat vooral de Vlaams-Brabantse gemeenten rond Brussels Airport, waaronder Steenokkerzeel, Kampenhout en Diegem, lijden onder heel hoge concentraties stikstofdioxide, fijnstof, black carbon en ultrafijn stof. Het fijnstof, de stikstofdioxide en het black carbon zouden vooral te wijten zijn aan de combinatie van het luchtverkeer en de verkeersassen in de omgeving. Het ultrafijn stof is te wijten aan het luchtverkeer en de verbranding van kerosine. Of deze deeltjes in hoge concentraties voorkomen, is volgens de studie afhankelijk van het aantal vliegtuigen die opstijgen en landen in de luchthaven, en ook van de windrichting.

Minister, dit zijn toch verontrustende resultaten. Daarom wil ik u daarover de volgende vragen stellen. Plant u overleg met federaal minister Bellot over de problematiek van de slechte luchtkwaliteit rond de luchthaven in het algemeen? Plant u overleg met de luchthaven van Zaventem zelf over de problematiek? Zult u ook bekijken welke maatregelen u kunt nemen om dat ultrafijn stof in Diegem, Steenokkerzeel en Kampenhout aan te pakken? Zo ja, welke maatregelen? Aangezien in deze studie enkel de luchtkwaliteit van de omgeving van de luchthaven van Zaventem werd onderzocht, maar we ook mogen verwachten dat dezelfde problematiek zich rond de andere luchthavens in Vlaanderen zou kunnen voordoen, plant u om ook luchtkwaliteitsmetingen naar ultrafijn stof uit te voeren rond Deurne en Oostende?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Segers, ik onderschrijf het belang van het onderzoek naar de gezondheidseffecten, maar ook van het uitvoeren van verder studiewerk voor het onderbouwen van mogelijke Europese luchtkwaliteitsnormen.

Daarom ook hebben we het Steunpunt Milieu en Gezondheid, dat ik vanaf dit jaar zelfs met eigen middelen voortzet. Ook is er onze VMM, die ook deelneemt aan Europese onderzoeksprojecten.

Er heeft al overleg plaatsgevonden tussen de VMM, de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) en Brussels Airport Company, voor een toelichting van de resultaten van dit onderzoek. Dat vond plaats op 12 mei jongstleden. Qua maatregelen zijn emissiegrenswaarden van vliegtuigmotoren in eerste instantie natuurlijk van belang, dus het aanpakken van het probleem aan de bron. Voor emissies van ultrafijne stofdeeltjes door vliegtuigmotoren is ook binnen de International Civil Aviation Organization (ICAO) een nieuwe internationale emissiestandaard op komst. Er bestaan reeds standaarden voor stikstofdioxide, koolstofmonoxide en onverbrande organische koolstoffen tijdens het landen en het opstijgen, en ook voorwaarden voor rook en vluchtige stoffen, maar nog niet voor die ultrafijne stofdeeltjes. Daar wordt dus echter aan gewerkt. Er is zelfs al een eerste ontwerpstandaard, die op 2 februari 2016 is goedgekeurd.

Uiteraard neemt de luchthaven van Zaventem een aantal operationele maatregelen die ook een positieve invloed hebben op de emissies. Zo wordt de tijd nodig voor de procedure van het inschepen, taxiën en opstijgen zo kort mogelijk gehouden. Daardoor daalde de gemiddelde duur van een uitgaande grondbeweging op de luchthaven sinds 2007 met meer dan drie minuten. Een andere maatregel heeft betrekking op de landingsprocedure. Dat komt erop neer dat vliegtuigen op een meer energiezuinige manier gaan landen, in een glijdende beweging in plaats van trapsgewijs. Bij de afhandeling op de grond wordt er ook voor gezorgd dat de hulpmotoren zo kort mogelijk worden ingezet. De luchthaven werkt ook mee aan projecten die op korte of lange termijn ook bijdragen aan het verminderen van de uitstoot van CO₂. Al die maatregelen worden genomen in het kader van het zo zuinig en milieuvriendelijk mogelijk uitbaten van de luchthaven.

De studie gaf aan dat de luchthaven een bron is van ultrafijne stofdeeltjes, maar er zijn er natuurlijk nog. We denken dan aan het wegverkeer. De conclusies liggen in de lijn van die van vergelijkbare studies over luchthavens elders in de wereld. De bevindingen voor andere Vlaamse luchthavens zullen naar alle waarschijnlijkheid ook afhangen van dezelfde factoren, zoals de vliegtuigbewegingen, de windrichting en de gemeten concentraties in de omgeving van die luchthavens. Er is dan ook geen gelijkaardig onderzoek gepland rond de andere luchthavens in Vlaanderen. Het lijkt me vooral van belang om nu in te zetten op die nieuwe standaarden en op die manier de uitstoot aan de bron aan te pakken.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het verheugt me zeer dat er al overleg is geweest tussen de VMM, VITO en de luchthaven. Ik ben ook blij te horen – maar dat wisten we al – dat de luchthaven de jongste jaren toch wel sterk inzet op het nemen van maatregelen met betrekking tot zowel geluidsoverlast als de uitstoot, maatregelen om de vliegtuigbewegingen, het landen en het opstijgen milieuvriendelijk en geluidsarm te maken. Ik denk ook dat men daar nog verder in kan gaan. Het lijkt u niet nodig om ook dezelfde metingen te doen voor Deurne en Oostende, ook al omdat die internationaal wel al zijn gebeurd. Ook al zijn er daar natuurlijk een pak minder vliegtuigbewegingen, dat lijkt me toch de moeite te lonen, want dat zou alvast de bevolking daar wat kunnen geruststellen. Ik kan mij voorstellen dat die mensen ongerust waren toen ze hoorden over de resultaten van de luchthaven van Zaventem.

Minister, u zei dat u het steunpunt Milieu en Gezondheid daar alvast over aangesproken hebt. Kunt u toelichten wat dat steunpunt concreet verder ter zake zal ondernemen?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevorde (Groen): Minister, mij interesseert vooral wat het aandeel is van de luchthaven in de uitstoot van ultrafijn stof en eventueel in andere polluenten. Als ik het goed begrijp, zijn er metingen gebeurd en zien we dat in een aantal gemeenten rondom Zaventem hogere concentraties worden gemeten. Het is interessant te weten wat het aandeel is van de luchthaven in vergelijking met bijvoorbeeld het autoverkeer. Er zijn immers veel verschillende bronnen van vervuiling.

Hebt u zicht op het aandeel van de luchthaven? Het lijkt me ook interessant om dat voor andere luchthavens in Vlaanderen te onderzoeken.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Het is al langer geweten dat de uitbating van een luchthaven ook repercussies heeft voor de omgeving. Het is ook al langer geweten dat de gemeenten rond de luchthaven van Zaventem vragende partij zijn voor de opstelling van een milieueffectenrapport om te weten wat de impact op het milieu is van het feit dat daar een luchthaven is.

Hoever staat het met de opmaak van een milieueffectenrapport (MER) voor de luchthaven van Zaventem? Hoe kunt u als minister maatregelen nemen in het kader van de milieuvergunning die nodig is om een luchthaven uit te baten om daarop in te spelen en te zorgen dat men binnen de normen blijft die beletten dat de uitstoot nefast is voor de volksgezondheid van de omwonenden?

Het is cruciaal dat men weet wat de impact van die activiteiten is en dat men de gepaste maatregelen neemt. Vandaag somt u een paar vrijblijvende maatregelen op die door de luchthaven genomen worden. Het is uiteraard goed dat men de landingen op een ecologische manier inzet en dat men een aantal randvoorwaarden invult.

Kortom, hoever staat het met de opmaak van een MER en hoe kunt u daar rekening mee houden in de milieuvergunning voor de uitbating van een luchthaven?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Het steunpunt Milieu en Gezondheid onderzoekt de impact op de volksgezondheid en doet daar verder onderzoek naar. Nu is de opdracht gegeven om na de meting die nu gebeurd is, waarin effectief het aandeel van de luchthaven en het vliegverkeer mee in rekening is gebracht, te kijken hoe we daar verder mee aan de slag kunnen. Bij elke milieuvergunning die de luchthaven moet hebben, wordt rekening gehouden met die impact en wordt dat ook onderbouwd.

Collega Nevens, ik zal een stand van zaken opvragen om te weten welke procedures op dit moment lopen, maar uiteraard is het zo dat in de vergunningen verschillende bijkomende voorwaarden kunnen worden opgenomen. Dat gebeurt vaak. Niet alleen geluidsoverlast, maar ook elke andere milieu-impact, ongeacht of het over een luchthaven gaat of een andere activiteit waarvoor een vergunning vereist is, wordt mee in rekening gebracht binnen de geldende normen. Ik blijf er wel bij dat als je de uitstoot van de vliegtuigmotoren zelf naar beneden kunt halen, dit ook al veel kan oplossen. Het is zoals met de wagens: als ze zuiniger en beter worden, zal de impact van het fijn stof dat ze produceren ook dalen. Ik onthoud de suggesties om daar nog verder onderzoek naar te doen en ik zal dat zo aan mijn verschillende diensten meegeven.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is goed dat het steunpunt in detail verder zal bekijken wat het aandeel is van de luchthaven. Ik

heb begrepen dat uit de studie, zoals ze nu uitgevoerd is, het aandeel van het vliegverkeer niet precies kan worden afgeleid en dat lijkt me wel nodig.

U verwijst naar nieuwe standaarden voor de vliegtuigen en dat is ook zeer belangrijk. Daarnet hebt u niet op dat aspect geantwoord, maar ik denk dat daarvoor wel echt overleg nodig met uw federale collega. Op het federale niveau is de Vliegwet in de maak en nu is het moment om die zaken daarin op te nemen.

Tot slot is het ook in het belang van de burgers van Deurne en Oostende om voor die luchthavens dezelfde oefening te doen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de door de landbouwsector gemaakte tussentijdse evaluatie en gevraagde bijsturing van het lopende Mestactieplan (MAP 5) – 2057 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over bijsturingen aan het Mestactieplan (MAP 5) – 2139 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, in deze commissie wordt op regelmatige tijdstippen via een voortgangsrapportage de mestproblematiek en de evaluatie van het Mestactieplan (MAP) besproken. Gelet op het feit dat een belangrijke landbouworganisatie de minister een soort van eisenbundel heeft bezorgd, leek het mij aangewezen om hier enkele tussentijdse vragen over dit MAP te stellen.

Eind april 2016 was MAP 5 ongeveer één jaar van kracht. Als ik het persbericht van de landbouworganisatie overloop, lees ik daarin dat veel bedrijven worstelen met de toepassing van de nieuwe regels op hun bedrijf. MAP 5 wordt door de sector als complex beoordeeld, alsook sterk kostenverhogend.

Het hoofdbestuur van de landbouworganisatie had beslist om naar aanleiding van een jaar MAP 5 een tussentijdse evaluatie te maken. Daaruit blijkt dat enkele zaken verkeerd of toch niet goed lopen, en dat er aan de minister wordt gevraagd om een aantal bijsturingen te doen, bijvoorbeeld op het vlak van de staalnames. Toen de heer Callens nog lid was van deze commissie, hebben we herhaaldelijk gesproken over de problematiek van de staalnames en meer rationalisatie van die staalnames door bijvoorbeeld minder stalen op grotere percelen en een ruimere vrijstelling voor kleine percelen: dus minder rompslomp en automatisch ook minder kosten.

Een ander punt van de eisenbundel waren de fosforbepalingen. Volgens de landbouworganisaties zijn die zo beperkend dat ze in de praktijk een negatief effect dreigen te hebben op de doelstellingen op het vlak van nitraat. Zo zijn er nog enkele elementen waarvan de landbouworganisatie een bijsturing vraagt. De eisenbundel heb ik niet teruggevonden op het internet. Nochtans heb ik daar moeite voor gedaan, maar dat speelt verder geen rol. Ongetwijfeld krijgen we die informatie van u, minister.

Minister, kunt u een toelichting geven bij de eisenbundel? Bent u bereid in te gaan op verschillende aspecten van de eisenbundel, dus op de vraag naar bijsturing vanuit de landbouworganisatie? Op welke manier bent u dat van plan? Welke bijsturing zult u op korte termijn realiseren?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Voorzitter, minister, collega's, vorige week overhandigde een delegatie van de Boerenbond aan u een eisenbundel waar de heer Sintobin het net over had. Na een jaar werking op het terrein bleek volgens hen dat een aantal knelpunten dringend om bijsturing vragen. De vooropgestelde milieudoelstellingen worden niet in vraag gesteld, maar de Boerenbond vraagt wel een realistische en haalbare aanpak van de fosforproblematiek – dat is merkwaardig, want we hebben het daar tijdens de bespreking van het decreet ook over gehad, toen ging het specifiek over de biosector en toen kon er niets –, doelmatigere staalnames en een oplossing voor gescheurd grasland. Niet enkel de knelpunten werden opgenomen; ook werden er voorstellen van oplossing meegegeven. In het actieprogramma van de vakgroep Melkvee wordt daar ook naar verwezen.

In het voorwoord van ons geliefkoosde en beminde weekblad Boer&Tuinder konden we een samenvatting lezen – ik lees dat heel erg graag, dat meen ik – van de eisenbundel van het werkprogramma. Ik vind dat niet erg: ik lees ook veel andere kranten, en daar put ik ook soms vragen uit aan ministers. Begrijp me niet verkeerd. Ik zei dit met enige ironie, maar ik heb een oprechte belangstelling voor die sector, en de vakbladen leren me heel veel.

Minister, hoe verklaart u dat er na een jaar al grondig zou moeten worden bijgestuurd aan MAP 5? Is de regelgeving te ambitieus of net te complex en te weinig eenduidig? Volgt u de analyse van de Boerenbond dat de focus veeleer bij nitraten moet liggen? Hoe staat de Europese Commissie hiertegenover? Hoe staat de Europese Commissie in het algemeen tegenover een aanpassing van de regels, wetende dat Denemarken en Duitsland recentelijk op de vingers werden getikt voor hun mestbeleid? Overweegt u de fosfaatdrempels aan te passen? Zo ja, waarom was het dan in eerste instantie niet mogelijk om een uitzonderingsmaatregel in te voeren voor de landbouwbedrijven die enkel gebruikmaken van dierlijke meststoffen, biobedrijven in dit geval?

Minister, hoe ernstig neemt u de suggestie van de Boerenbond met betrekking tot het aanpassen van het meetnet (nitraatrijke bronnen), wetende dat u een performante milieuadministratie hebt die dit in detail opvolgt? Hoe staat het met de meetresultaten? Zijn de voorlopige resultaten in het MAP-meetnet zo goed dat ze het actieplan weer onderhandelbaar maken? Hebben we ook in de probleem-bekkens al de doelen van het vorige MAP gehaald? Hoe wordt het officieel overlegorgaan Opvolgingscommissie Mestactieplan (OMAP) betrokken bij de bijsturingen? Welke rol ziet u weggelegd voor het parlement en de commissie Landbouw in deze zaak? Wordt dat een decreetsaanpassing of in welke vorm ziet u dat? Komt u uw plan van aanpak ook hier voorstellen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Het klopt dat ik een eisenbundel heb ontvangen met een aantal suggesties voor verbeterpunten voor MAP 5. Dat had vooral te maken met voorstellen tot vereenvoudiging, maar ook tot het goedkoper maken van een aantal maatregelen.

Een groot deel van de gestelde vragen ligt moeilijk om erop in te gaan. Het Mest-decreet is een vertaling van het actieprogramma dat in het kader van de Europese Nitraatrichtlijn is onderhandeld met de Europese Commissie. Het is vanzelfsprekend dat ik afspraken die in 2015 zijn gemaakt, niet zomaar eenzijdig kan wijzigen in 2016.

Waarom is die regelgeving complex en niet altijd zo vanzelfsprekend? Dat is omdat het laaghangend fruit en de gemakkelijke oplossingen weg zijn. We hebben al goede resultaten met de waterkwaliteit, maar dit vraagt toch heel wat

bijkomende inspanningen. We hebben er, na afspraken met de Europese Commissie, ook heel expliciet voor geopteerd om heel sterk op maat te werken met focusgebieden enzovoort, waardoor je het gevoel krijgt dat er op twee manieren wordt gewerkt.

De bedoeling van het nieuwe MAP is extra inspanningen te doen voor de gebieden waar het nog niet goed gaat.

Er zijn ook een aantal kleinere suggesties die we kunnen bekijken. We moeten die dan wel onderbouwen en nagaan wat het resultaat daarvan is.

Ik ben het ermee eens dat als er mogelijkheden zijn om naar een vereenvoudiging en kostenbesparing te gaan, we dat moeten doen. Voor mij is het echter cruciaal dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de milieu- en waterkwaliteitsnormen en -doelstellingen die we moeten halen. Hoe we dat doen, is minder belangrijk, maar aan die doelstellingen kan zeker niet worden geraakt. Dat is ook absoluut niet de vraag van de eisenbundel.

Wij hadden al met de Europese Commissie afgesproken dat we in het najaar 2017 de eerste tussentijdse evaluatiegegevens zouden bezorgen aan de EU. Naargelang de resultaten zal verder overleg kunnen plaatsvinden.

Er wordt gevraagd om rekening te houden met de haalbaarheid en de werkbaarheid van een aantal zaken. Ik zal dat doen.

Mijnheer Caron, de fosfaatbemestingsnormen zullen niet worden aangepast. Zij zijn op wetenschappelijke basis vastgesteld en vormen de basis van alle afspraken die we hebben gemaakt.

Intussen heeft overleg plaatsgevonden met de EU over een aantal bijkomende vragen.

Wanneer er bijsturingen zouden zijn, dan zullen die voor advies worden voorgelegd aan de opvolgingscommissie MAP. We houden daar altijd rekening mee in de procedure.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, ik heb begrepen dat de eisenbundel vooral ging over vereenvoudiging en over het goedkoper maken van een aantal zaken. Ik ben het met u eens dat u moeilijk eenzijdig veranderingen kunt aanbrengen en dat de regelgeving heel complex is. Dat hebben we de afgelopen jaren en legislaturen vastgesteld. Het is een van de kritieken die ook de landbouworganisatie heeft. Ook wat de focusgebieden betreft, lijkt het me logisch dat er meer inspanningen worden gedaan.

Ik ben het ook met u eens dat er niet moet worden geraakt aan de milieudoelstellingen. In die zin heb ik wel een bijkomende vraag. U zegt dat u bekijkt om eventueel kleinere ingrepen te doen die tot een vereenvoudiging zouden moeten leiden en eventueel kostenbesparend zouden zijn. Wat de rest van de evaluatie betreft, verwijst u naar het najaar 2017. Indien u eventueel kleinere ingrepen zou doorvoeren, op welke termijn zou dat dan gebeuren? Of blijft u ook voor die kleinere ingrepen verwijzen naar het najaar 2017?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, ik dank u voor het antwoord. Ik heb op twee vragen geen antwoord gekregen, maar misschien kunt u die vandaag nog niet beantwoorden. Het gaat over de aanpassing van het meetnet: bent u van plan

daar correcties aan te brengen? En, is er al iets bekend over voorlopige meetresultaten of wachten we daarvoor op de jaarlijkse rapportage?

Ik heb nog een algemene bedenking. De Boerenbond heeft u een eisenbundel bezorgd waar we vandaag op ingaan. Maar is er ook al overlegd over deze thematiek met andere landbouworganisaties? Het is belangrijk dat het Vlaamse beleid niet voor één groep landbouwers rijdt die bij één – weliswaar de grootste – organisatie aangesloten zijn, maar dat er een breed overleg is als er dan toch nog moeten worden nagedacht. Wij zijn op zich niet tegen vereenvoudiging van regels en goedkopere toepassingen. Zo is er gevraagd om een aantal meetkosten van het onderzoek van fosforgehaltes door de overheid te laten dragen, maar ik heb begrepen dat dat moeilijk zou liggen. Er zijn echter nog andere landbouworganisaties die in dezen kunnen worden gepolst. Zal dat ook gebeuren?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, ik verheel niet dat die gang van zaken mij een beetje verontrust. We weten dat de Boerenbond heel nauw betrokken was bij de voorbereiding van MAP 5, in die mate zelfs dat de milieubeweging op een bepaald moment is opgestapt tijdens de voorbereiding. Wanneer men in overleg met een sector iets afsprekt, heb ik er moeite mee wanneer, kort na de goedkeuring en de inwerkingtreding, men met een aantal vragen of eisen komt die de hele afspraak onderuit dreigen te halen. Dit dossier vertoont veel gelijkenissen met dat over de erosie. Ook daar kwam de regelgeving heel snel op de helling te staan. Ik citeer de Inspectie van Financiën: "Wij kunnen ons niet van de indruk ontdoen dat de erosiewetgeving werd afgezwakt om aan de wensen van één sector te voldoen."

Dit is natuurlijk geen goede manier van werken. De zuiveringsgraad van ons huishoudelijk afvalwater bedraagt momenteel 85 procent, maar toch halen we nergens de waterkwaliteitsdoelstellingen die we zouden moeten halen. We investeren miljarden euro's in dat huishoudelijk afvalwater en toch wordt de doelstelling niet gehaald. Dat heeft vooral te maken met diffuse verontreiniging, met name dan uit de landbouw. Op die manier kunnen we niet verder doen: ofwel steekt iedereen tegelijk over en bereiken we ons doel, ofwel spelen we telkens opnieuw de processie van Echternach en komt er niets van.

Wanneer iets haalbaarder wordt voor een bepaalde sector en men op een andere manier dezelfde doelstelling kan bereiken, dan ben ik altijd bereid om daarover te praten, maar ik weet niet of dat in dit geval op die manier kan. Kan men dezelfde resultaten halen op een andere manier die beter is voor de landbouw? Als dat zo is, dan lijkt heel dat MAP 5 een beetje 'brokkelwerk' en is het heel slecht voorbereid. Ik begrijp het niet zo goed.

Tinne Rombouts (CD&V): Ik heb niet het gevoel dat de vragen de doelstellingen compleet onderuit zouden halen. Maar aangezien het om een nieuw decreet gaat, worden een aantal praktische vragen of detailvragen gesteld met als doel voldoende resultaatgericht te kunnen werken. Het lijkt me correct om het debat op die manier verder te voeren. Dat is immers nog niet ten einde. Het lijkt me dan ook positief om mee na te denken hoe de zaken efficiënter en gericht kunnen verlopen.

Mijnheer Caron, we hebben al een discussie gevoerd over onder andere biologische landbouw. Daaruit bleek dat er afspraken met Europa moeten worden gemaakt. Wanneer er hier zaken tussen zitten, veronderstel ik dat die ook met Europa moeten worden besproken en dat er geen eenzijdige aanpassing mogelijk is.

Ik hoop en heb alleszins daarnet begrepen dat u de lijn doortrekt. Het debat is nog niet afgerond. In de vorige discussie zijn heel wat onderzoeken aangekondigd

omdat een aantal zaken nog niet honderd procent duidelijk zijn en de wetenschap en de praktijk soms voortschrijdend inzicht meebrengen. Er lopen nog een aantal onderzoeken, waarvan ik geïnteresseerd ben naar de stand van zaken. Mogelijk kunt u me hier nu niet op antwoorden. Mocht het wel zo zijn, graag, of anders graag nadien. Er was aangekondigd dat er meer onderzoek zou gebeuren naar de relatie tussen grondwater en oppervlaktewater omdat we weten dat een aantal MAP-meetpunten overschrijdingen kennen en te maken hebben met nitraatrijk bronwater. Ik ben geïnteresseerd naar de stand van zaken in dat onderzoek, alsook naar het onderzoek rond de mestsamenvatting waarbij men een pilootstudie zou maken rond bedrijfsforfaits. Wanneer zou dat studiewerk worden opgeleverd? Er is ook het punt over afstanden tot waterlopen en bemesting. Ondertussen hebben we een hele vooruitgang geboekt in bemestingstechnieken, en in het verleden hebben we afstanden bepaald. Ook daar zou verder wetenschappelijk onderzoek gebeuren. Is ondertussen geweten wat de stand van zaken is op dat vlak?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, we zeggen allemaal hetzelfde, namelijk dat aan de doelstellingen niet kan worden geraakt. Het feit dat een aantal organisaties een aantal vragen naar voren brengen, is hun verantwoordelijkheid. Collega Vandaele, ik stel vast dat niet alleen die organisaties dat doen. Er zijn tal van organisaties waarmee in overleg wordt gegaan en die dan zelfs naar de rechtbank stappen tegen beslissingen. We kunnen het niet met twee maten en twee gewichten bekijken, waarbij het bij de ene wel en bij de andere niet geoorloofd is. Het staat iedereen vrij in dit democratisch land – of regio zoals u liever hoort – om zijn mening te vertolken.

Het verwondert me een beetje dat u naar erosie verwijst. U hebt dat mee goedgekeurd met uw partij. Ik veronderstel dat u volledig achter de beslissingen staat die daar genomen zijn. Ook de bijsturing is mee door uw partij ondersteund. Collega Vandaele, ik weet dat u ondertussen een jaartje ouder bent geworden en ook wijzer. Van harte proficiat bij dezen.

Collega's, uiteraard gaan wij niet zomaar dingen veranderen of vervangen. Wij gaan met alle betrokken actoren verder in overleg bij OMAP, zoals ik daarnet zei. Ik heb die bundel nog maar pas ontvangen, laat ons dus eerst even wat tijd om te bekijken wat haalbaar is en wat niet, zonder afbreuk te doen aan de doelstellingen. We moeten zien of we de doelstellingen op een efficiëntere en betere manier kunnen bereiken.

De studie over grond- en oppervlaktewater loopt. De resultaten zouden volgend jaar bekend moeten zijn. Wat de andere zaken betreft, moet ik de stand van zaken opvragen. Het klopt natuurlijk dat inzichten en kennis steeds verbeteren. We zijn altijd bereid om daarnaar te kijken.

Ik denk niet dat iemand vraagt om aan de doelstellingen te morrelen. Ik denk dat integendeel de vrees bestaat dat door een aantal moeilijk haalbare maatregelen in de praktijk, er een soort 'foertgevoel' zou ontstaan. Vanuit deze bezorgdheid is deze bundel opgemaakt. Ik denk dat degene die de bundel heeft opgemaakt, dat misschien beter in het juiste kader kan plaatsen dan ikzelf. In ieder geval zijn een aantal zaken zeker niet haalbaar. We zijn bereid om een aantal andere zaken te bekijken.

Wat is de timing? We kunnen daar niet op heel korte termijn zomaar een oplossing aan bieden. Van een aantal zaken kunnen we misschien tegen het einde van het jaar een zicht hebben of ze haalbaar zijn of niet. Dat lijkt me het vroegste tijds kader waarbinnen we misschien iets van een antwoord kunnen formuleren.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, naar aanleiding van een ander dossier probeerde collega Vandaele mij te overtuigen dat hij wel degelijk aan de kant van de landbouwers stond. Ik denk dat hij vandaag opnieuw heeft bewezen dat dit absoluut niet het geval is.

Collega Vandaele, ik zou niet weten wat er verkeerd is aan een belangenorganisatie die de belangen van zijn leden verdedigt, al dan niet via een eisenbundel, en in dit geval via een vraag naar een aanpassing van het Mestdecreet. Ik heb de besprekingen meegemaakt van MAP 3 en MAP 4. Ook daaraan zijn na een korte termijn aanpassingen gebeurd. Zo ongewoon is dat niet. Die belangenorganisaties, de Boerenbond in dit geval, heeft een jaar MAP aangegrepen om een evaluatie te maken. Ze hebben een aantal zaken vastgesteld waarbij ze zeggen niemand kan dit ontkennen – dat MAP 5 complex is, net zoals alle andere mestactieplannen. Die zijn er alleen maar complexer op geworden. Zoals de minister en ook andere collega's hebben gezegd, is er geen vraag vanuit de Boerenbond om een aanpassing van de klimaatdoelstellingen te doen, er was enkel de vraag naar een vereenvoudiging en kostenbesparing. Dat een belangenorganisatie dat doet via contact met de minister, is de logica der dingen. Er zijn waarschijnlijk tientallen zo niet honderden belangenorganisaties die continu aan de deur kloppen van een of andere minister.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Dank u wel, minister. Ik ben een groot voorstander van het middenveld in de samenleving. Ik vind dat dat middenveld zijn gedacht mag hebben, ook als dat het mijne niet is. Dat middenveld maakt dat vele stemmen weerklinken en veelkleurigheid aanwezig is in de samenleving. U bent minister en wij zijn parlementsleden. Wij moeten onze politieke verantwoordelijkheid maar nemen. Misschien is dat iets wat collega Vandaele niet goed snapt. *(Opmerkingen van Wilfried Vandaele)*

Alle gekheid op een stokje. Minister, ik meen uit uw antwoord te kunnen afleiden dat u niet van plan bent de fundamenteën van MAP 5 te ondergraven. Ik hoop dat dat ook zo is. Het laaghangend fruit is geplukt, u hebt dat zelf gezegd. De focusgebieden zijn aangeduid waar de grootste problemen zijn. Er is aanvullend onderzoek om een aantal externe vervuilende bronnen te kunnen detecteren. De landbouworganisaties, die ik graag zie, moeten zich er ook van bewust zijn dat de bijdrage van de landbouw bij die wateroppervlakteproblematiek ernstig is en dat het beleid ter zake niet brutaal of radicaal is, maar redelijk en stapsgewijs de verantwoordelijkheid ook voor de landbouw verdisconteert via MAP 5. Collega's met een ecologische reflex willen misschien sneller gaan, zoals wij bijvoorbeeld, maar wij begrijpen dat er een zekere tijd voor nodig is. Ik hoop dat de landbouwsector dat ook goed beseft. Ik ga ervan uit dat ze dat blijven doen. Wetende van het laaghangend fruit en wetende welke inspanningen er gebeuren, moet de landbouwsector wel degelijk een belangrijke bijdrage leveren aan de kwaliteitsverbetering van ons oppervlaktewater.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Willem-Frederik Schiltz aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over (micro)waterkrachtcentrales op niet-bevaarbare waterwegen – 2112 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, ik heb een vraag over de microwaterkrachtcentrales op niet-bevaarbare waterwegen. De klimaatproblematiek is urgent en er is een groot maatschappelijk bewustzijn dat

er belangrijke stappen vooruit gezet moeten worden om de doelstellingen voor het klimaat te halen. Na de klimaatop van Parijs zullen deze doelstellingen alleen maar ambitieuzer worden. Alle mogelijke hernieuwbare en duurzame energiebronnen moeten worden aangeboord.

Recent zijn in ons land een aantal creatieve geesten aan de slag gegaan met zogenaamde microwaterkrachtcentrales: een systeem om op waterlopen met een klein verval ook energie te winnen. Zo werden op het Albertkanaal installaties aangebracht die tussen 1600 en 2400 megawattuur opbrengen.

Minister, werd er naast de bevaarbare wateren, een bevoegdheid van minister Weyts, aan wie ik een vraag heb gesteld, ook voor de niet-bevaarbare waterwegen een onderzoek gedaan naar het potentieel van deze microwaterkrachtcentrales?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Dank u wel voor de vraag. Daar is onderzoek naar gebeurd. De Organisatie voor Duurzame Energie Vlaanderen (ODE) heeft in 1999 een studie uitgevoerd om te kijken wat het potentieel is van kleine waterkracht in Vlaanderen op de onbevaarbare waterlopen.

Dat potentieel wordt bepaald door het debiet en de valhoogte. Op onbevaarbare waterlopen in Vlaanderen zijn de beide dus uiteraard niet zo evident en niet zo groot. Het potentieel is dan ook beperkt. Uit die inventarisatie blijkt dat het totale potentieel van watermolens 4,2 megawatt bedraagt. Ter vergelijking, het vermogen van een gemiddelde windmolen bedraagt 2 à 3 megawatt. Die 4,2 megawatt voor watermolens is wel een theoretisch potentieel. In de praktijk blijken de mogelijkheden nog beperkter, onder meer omdat de stuwhoogte niet kan worden gerealiseerd, bijvoorbeeld door gewijzigd landgebruik of de verplichtingen die er zijn om rekening te houden met vrije vismigratie. Het totale potentieel is verspreid over 320 molensites. Volgens de studie zijn er maar 18 sites met een potentiële productie hoger dan 40 kilowatt. Ter hoogte van stuwen is de valhoogte op onbevaarbare waterlopen veelal nog beperkter.

In februari van dit jaar werd in Tielt-Winge een microwaterkrachtcentrale geïnstalleerd. Die werkt op basis van het principe van een vortex en niet op basis van traditionele waterkracht. De energie van stromend water wordt er via een draaiing of vortex en vervolgens via een turbine omgezet in elektriciteit. Het is nog onduidelijk of die innovatieve techniek meer mogelijkheden biedt. Het is evident dat we dat blijven volgen, op basis van dit pilootproject. Ik ben er ook van overtuigd dat de minister bevoegd voor het energiebeleid dat ook met veel overtuiging mee zal volgen, want als daar potentieel in zit, dan is dat natuurlijk ook wel iets dat we in Vlaanderen zeker kunnen voortzetten.

U kunt trouwens ook een reportage vinden over de centrale van Turbulent op de website van iMinds, en er is op Canvas ook een filmpje over geweest. Ik wil u heel graag ook die links overmaken.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik had het natuurlijk over het laatste, over de horizontale vortextechnologie en niet over de klassieke vervaltechniek, waarvan het potentieel in Vlaanderen vanzelfsprekend beperkt is. Het volstaat om te kijken naar de hoogtelijnen in Vlaanderen gekruist door waterlopen om te beseffen dat dat niet zo gigantisch is. Als het echter gaat over horizontale centrales, heb je veel minder verval nodig. Dan volstaat het om de stromingskracht te gebruiken, en niet het hoogteverschil. Daarom is de studie waarnaar u verwijst, natuurlijk wel een beetje gedateerd,

omdat die nog niet het potentieel op basis van de nieuwe techniek in kaart heeft gebracht. Zou het dus niet interessant kunnen zijn om aan de administraties te vragen om ook voor deze energietoepassing een inventaris op te maken en het potentieel van de Vlaamse waterlopen in kaart te brengen?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Het is altijd leuk om te horen: dit is nu al de vierde vraag die wordt gesteld op basis van een vraag om uitleg die ik heb gesteld aan minister Muyters, voormalig minister Turtelboom en minister Weyts.

Minister, u zegt dat het maar 4,2 megawatt is. Ik heb het hier eventjes vlug uitgerekend: dat zijn tienduizend gezinnen. Ik weet niet hoeveel gezinnen er in Evergem zijn, maar dat is toch al iets, vind ik. Alles wat we kunnen doen, is zeer belangrijk. Wat ik nog veel belangrijker vind, is dat het betreffende bedrijf ook zegt geen ondersteuning nodig te hebben. Dat vergt dus geen ondersteuning. Het enige dat wel nodig is, is dat het niet botst op een muur van allerlei mogelijke administratieve en andere opmerkingen. De voormalige minister van Energie heeft toen beloofd daar de lead in te nemen. Dat gaat immers soms ook over onroerend erfgoed, bijvoorbeeld als we spreken over een watermolensite, maar als het gaat over bevaarbare waterlopen, komen we ook terecht bij uw collega, minister Weyts. Het enige dat we moeten doen bij dat type projecten, is vermijden dat we straks vernemen dat het hoofdkwartier hier wel zit, met een paar ingenieurs, maar dat alle projecten in het buitenland zitten omdat men hier botst op een muur van paperasserij en administratieve beslommeringen. Dit lijkt me toch een heel leuke en mooie techniek. Tienduizend gezinnen, dat is toch niet niets in de klimaatdiscussie.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Schiltz, ik zal uw suggestie zeker overmaken en aan mijn diensten vragen om eens te bekijken of het potentieel nu al in kaart kan worden gebracht. Ik volg u daar wel in: misschien is het nu het moment om al te bekijken wat het potentieel is van het installeren van die technologie.

Mijnheer Gryffroy, ik volg u ten dele: het kan zeker niet de bedoeling zijn om duizend-en-een redenen te vinden waarom het niet kan. We hebben echter natuurlijk wel natuurregelgeving en Europese regelgeving, die de verplichting oplegt om te bekijken wat het milieueffect is en dat ook te verhelpen. We kunnen daar zomaar niet aan voorbijgaan. Het is soms heel jammer en bijzonder vervelend als bijvoorbeeld een aantal mooie windmolenprojecten niet kunnen worden gerealiseerd omdat er sprake is van vogeltrekroutes of vleermuizen. Hetzelfde geldt echter voor dit als er sprake is van die vismigratie. Dat moet evengoed worden bekeken en verholpen. Ik kan dat zomaar niet negeren, en beslissen dat alles kan. Dan zouden een aantal middenveldorganisaties, waarover uw collega daarnet toch zo bezorgd was, waarschijnlijk aan de alarmbel trekken.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, hartelijk dank voor uw antwoorden. Ik ben blij dat u op de suggestie wilt ingaan. Ik denk inderdaad dat er bij dergelijke projecten vooral een evenwicht moet worden gevonden. Er zijn de energiebekommernissen en er moet met enige flexibiliteit en openheid naar potentiële projecten worden gekeken, zonder daarmee het arsenaal aan milieu-beschermingsmaatregelen overboord te gooien. Ik ben er echter van overtuigd dat alleszins het in kaart brengen van het potentieel zeer interessant kan zijn om deze sector wat meer inzicht en groeimarge te geven.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de toepassing van het decreet Complexe Projecten – 2135 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Voorzitter, minister, minister Van Mechelen heeft indertijd het decreet met betrekking tot de strategische projecten gelanceerd. Dat decreet moest ervoor zorgen dat dossiers van maatschappelijk belang, complexe dossiers zoals die van de inplanting van windmolens, op een vlottere manier zouden kunnen worden gerealiseerd, dat er geen twintig openbare onderzoeken en allemaal verschillende vergunningsprocedures zouden zijn, dat er een goed en duidelijk voortraject zou zijn, zodat omliggenden, omwonenden en belangengroepen ook op een transparante manier hun stempel zouden kunnen drukken op het besluitvormingsproces. Het was de bedoeling ervoor te zorgen dat er enerzijds in Vlaanderen zou kunnen worden geïnvesteerd in mobiliteit, in bedrijven, in natuur, in energie en dat er anderzijds in Vlaanderen ook voldoende mogelijkheden zouden zijn om tijdens dat proces feedback te geven.

Minister, groot was mijn verbazing toen ik vorig jaar via een schriftelijke vraag van u te weten kwam dat dit decreet geen enkel kind heeft gebaard. Er waren twee aanvragen: een skipiste in Peer en een bedrijventerrein in Borgloon, die allebei werden afgekeurd. Groot is mijn hoop in het decreet Complexe Projecten, dat in maart 2015 in werking is getreden. Ik heb even de schriftelijke vraag van collega Peeters bekeken. Daaruit bleek dat er na een jaar decreet tot op vandaag eigenlijk nog maar één startbeslissing is genomen. Nochtans is er, in tegenstelling tot bij het decreet inzake de strategische projecten, veel interesse van het werkveld. Dat is uw verdienste. In de regio waar ik vandaan kom, de regio Kortrijk, zijn er heel wat dossiers ingediend en voorgelegd, zoals het kanaal Bossuit-Kortrijk, het doortrekken van de R8, noem maar op. Die zijn allemaal al een tijdje geleden ingediend, maar tot op heden is er eigenlijk nog maar één startbeslissing.

Minister, zijn er specifieke sectoren en types van dossiers waaraan u voorrang geeft? Zijn er startbeslissingen die op stapel staan, die we binnenkort mogen verwachten? Hoe ziet u zelf de interesse vanwege het werkveld?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Ronse, het is natuurlijk zo dat het ook altijd de initiatiefnemer is die beslist om al dan niet mee te doen met dat systeem. Indien initiatiefnemers interesse hebben in dat systeem van die complexe projecten, hebben ze in eerste instantie contact met het Team Complexe Projecten, om in gezamenlijk overleg te bekijken of dit voor hen een interessante procesaanpak is of niet. Soms zijn er ook andere instrumenten, die beter zijn.

U vroeg of de VIP-projecten worden gescreend op de toepasbaarheid van het decreet. Voor projecten die al een bepaald traject hebben doorlopen, zoals de opmaak van een plan-MER of RUP, is het vaak beter om op die ingeslagen weg verder te gaan. Lopende procedures heropstarten brengt vaak tijdverlies met zich mee. Het is dus niet nodig de lijst van de VIP-projecten te screenen, maar uiteraard bestaat de mogelijkheid dat ook voor enkele VIP-projecten het decreet Complexe Projecten een oplossing kan zijn.

Er zijn al twee startbeslissingen genomen, namelijk op 26 februari 2016 over het verbeteren van de leefbaarheid van de woonwijk Klein Rusland, en in mei nam de

gemeenteraad van Nijlen een beslissing over een woon-werkproject in de stationsomgeving van Kessel.

Verskillende projecten zitten in een vergevorderde verkenningfase of een eindfase. Het gaat om de opwaardering van het Kanaal van Bossuit in Kortrijk, de containerbehandelingscapaciteit van het havengebied in Antwerpen, de nautische ontsluiting van de haven van Zeebrugge, het optimaliseren van het verkeerskundig functioneren van de bovenlokale weginfrastructuur Hoog-Kortrijk en Kortrijk-Oost. Andere projecten bevinden zich nog te vroeg in de verkenningfase om ze nu al te vermelden.

In de verkenningfase gebeurt eerst een stakeholdersanalyse met alle betrokken actoren. Vervolgens wordt een stakeholderoverleg georganiseerd, zowel met publieke als private partners, belangenactoren, burgers, enz. Ook de rol van elke actor in de loop van het proces wordt besproken. In onderling overleg wordt uiteindelijk een processtructuur opgebouwd en opgenomen in de procesnota. Op dit moment zijn er op lokaal niveau vier projecten waarvan de verkenningfase ver is gevorderd. Het gaat om de herinrichting van de stationsomgeving in Kessel en Geel, een bedrijventerrein in Rumst en de omvorming van een bedrijventerrein naar een kwalitatieve woonontwikkeling in Ronse.

Ook bij de provinciale niveaus is er interesse voor de procesaanpak. De regionale ontsluiting van Geel is ook zo'n complex project. Na de goedkeuring van het decreet werden overheden geïnformeerd op provinciale atrie, waar zowel de Vlaamse provinciale als de gemeentelijke overheden vertegenwoordigd zijn. Bij het in werking treden van het uitvoeringsbesluit heeft het team Complexe Projecten toelichting gegeven aan de initiatiefnemers van projecten. Eerst gebeurde dit binnen de Vlaamse administratie en later ook bij de provinciale en gemeentelijke overheden. Zo heeft bijvoorbeeld ook de stad Antwerpen om toelichting gevraagd. Het team heeft een presentatie gegeven aan de verschillende stadsdiensten. Recent werd ook een presentatie gegeven aan de koepel van intercommunales Vlinter. Er is nog een bijkomend gesprek en toelichting gepland bij de VVSG. Het team heeft voldoende bekendheid verworven. De nieuwe regelgeving en de procesaanpak is uitgebreid beschikbaar op de website www.complexeprojecten.be en er zijn ook brochures. Momenteel ontbreekt wellicht nog de mond-tot-mondreclame.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, ik heb al aangegeven dat het onder meer uw verdienste is, als ik vergelijk met het decreet Strategische Projecten, dat er op dit moment veel meer dossiers worden ingediend. Dat is een goede zaak.

Ik begrijp dat voor een aantal dossiers de ingeslagen weg vaak de meest aangewezen piste is, maar we zien toch dat we voor een aantal dossiers, zoals dat van de N8 Ieper-Veurne, of van het op- en afrittencomplex Drongen, die al 500 dagen aanslepen, of de ontsluiting van een bedrijventerrein in Rumst, dat al 330 dagen aansleept, snel moeten evalueren wat de kritische factoren zijn. Waarom duurt het zo lang voor er een startbeslissing kan worden genomen voor zulke dossiers? Ik kan mij voorstellen dat het decreet Complexe Projecten de beste weg is. Het is niet te laat om dat te bekijken. Een termijn van 500 dagen, dat is zowat anderhalf jaar en daar moeten we toch een tandje bij steken.

In het kader van de actuele vraagstukken rond hernieuwbare energie en van de brief die door de windmolensector recent naar alle parlementsleden is gestuurd, wordt er ook specifiek naar die sector reclame gemaakt rond het decreet Complexe Projecten en wordt daar prioriteit aan gegeven, zodat we onze ambities inzake hernieuwbare energie een extra impuls kunnen geven.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Ik sluit mij aan bij de bekommernis die collega Ronse uit over de vraag waar we vandaag staan, en ik wil daar twee bemerkingen bij maken. Als ik mij de teneur van de commissie-Sauwens goed herinner, was dit dat als we in de toekomst sneller willen gaan, we dit moeten doen door betere besluitvorming en niet door termijnen in te korten. We moeten er vooral voor zorgen dat onze besluitvorming grondiger is en dus robuuster en rechtszekerder. Daar mangelt het nogal dikwijls aan: de procedures worden doorlopen en dan stapt men naar de Raad van State en komt de periode van onzekerheid. Vandaar komt het verhaal dat er nog maar weinig of niks kan in Vlaanderen. Dat is de filosofie die als een rode draad door het decreet Complexe Projecten geweven is: we komen zo in een trechtervormige besluitvorming en we brengen onze inspraak samen. Daardoor vermijden we wat we vandaag hebben, namelijk verschillende besluiten naast elkaar, die telkens apart aangevochten kunnen worden.

Collega Ronse, ik maak me niet zoveel zorgen over het feit dat een verkenningsfase 500 heeft geduurd, want als ik de routeplanner erop nasla, is dat precies het succes van de Complexe Projecten, namelijk dat in de verkenningsfase een breed maatschappelijk debat op gang komt over het probleem en de mogelijke oplossingen. De nodige tijd moet genomen worden om een draagvlak te krijgen en om alle mogelijke alternatieven in die trechter te gooien. Ik hoop dat het succes van de Complexe Projecten versneld zal worden zodra enkele projecten succesvol doorheen die trechter geraakt zijn en robuust blijken te zijn.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Ik sluit mij ook aan bij de bekommernissen van collega Ronse. Het decreet is inderdaad in maart 2015 in werking getreden. We zien dat er elf dossiers in de verkenningsfase zitten. Voor twee daarvan is er nu een startbeslissing genomen. Er is dus al enig tijdsverloop geweest, terwijl het doel van het decreet is om voor grote en maatschappelijk belangrijke projecten binnen een aanvaardbare termijn tot een zo groot mogelijk draagvlak te komen om het plan te realiseren.

Minister, ik kom tot mijn bijkomende vragen. Sinds juli 2015 zaten al een elftal dossiers in de verkenningsfase, en nu is men voor twee daarvan overgegaan tot een startbeslissing. Wat zijn de criteria binnen die verkenningsfase die vertragend of belemmerend werken? Hebt u daar op dit ogenblik zicht op? Het is belangrijk om daarvan een evaluatie te maken omdat het doel is om binnen een aanvaardbare termijn tot een besluit te kunnen komen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: We moeten goed beseffen wat hier is goedgekeurd en wat de bedoeling was van de Complexe Projecten. Voor die maatschappelijk moeilijke dossiers was de bedoeling dat als je eenmaal de startbeslissing neemt, je voordien alle actoren rond de tafel hebt gebracht en alle potentiële weerstanden en problemen in kaart hebt gebracht. Het is dus logisch dat die verkenningsfase tijd vergt. Het is juist de bedoeling om te ontmijnen in de luwte: vóór de publieke start goed weten wat de mogelijke obstakels zijn en kijken hoe we vóór de startbeslissing een groot deel daarvan kunnen wegnemen. Het is dus logisch dat de verkenningsfase tijd en energie vraagt, dat is precies de bedoeling van het decreet Complexe Projecten.

Je kunt niemand dwingen om erin te stappen. Het is nog altijd de initiatiefnemer die finaal moet zeggen of hij ervoor gaat of niet. Nu zien we dat het vooral openbare besturen zijn die er een stuk in meestappen. Ik geef het voorbeeld van het dossier van Klein Rusland. Dat is vooral getrokken door de provincie, die de moed heeft gehad om in dat proces te stappen. Bij private initiatiefnemers is er nog wat onduidelijkheid en schroom om daarin mee te stappen. Als we met een

aantal dossiers kunnen tonen dat je veel tijd die je nodig hebt om op voorhand te ontminnen en dan te starten met het complexe proces, kunt winnen, zal dat reclame maken voor zichzelf. Dat is het voordeel van het decreet Complexe Projecten. Uiteraard zijn we heel graag bereid om de ervaringen en de verbeterpunten die aan bod komen in de verschillende processen, en die onze diensten goed bijhouden, op te lijsten en na te gaan hoe we er een antwoord op kunnen geven. Het is eigen aan de procedure dat de verkenningfase wel wat tijd en energie vergt.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik sluit me daarbij aan. Die verkenningfase mag niet licht worden genomen. Er zitten natuurlijk al wat oude beestjes in het dossier. Kortrijk draait al mee sinds 2007. Mijn vrees of voorbehoud is dat we goed moeten monitoren, zodat de verkenningfase succesvol verloopt. Het heet niet voor niks het decreet Complexe Projecten. Het gaat over een zeer complexe materie. Minister, u moet heel kort op de bal spelen en nagaan of dat juist wordt aangepakt zodat bepaalde projecten niet verdrinken.

Openbare besturen zijn het snelst geneigd om daarin mee te stappen, zegt u. Ook die moeten we dicht op de huid zitten, want ik hoop dat de sector van de hernieuwbare energie alle mogelijke red flags om daarin te stappen, wegwerkt. Dit moeten we dus permanent en van heel dichtbij in de gaten houden. Over het algemeen mogen we zeer tevreden zijn dat er al zoveel interesse is in het decreet Complexe Projecten, en dat er al zoveel dossiers zijn ingediend. Laat ons er nu verder samen een succes van maken. Misschien kunnen we op een kalmer moment in de legislatuur sommige spelers die zo'n startbeslissing hebben gekend, zoals het project Klein Rusland, in de commissie laten toelichten hoe ze zo'n succesvolle verkenningfase zien.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het decreet Landinrichting – 2145 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Tijdens de vorige regeerperiode werd het decreet Landinrichting goedgekeurd. Dit decreet biedt een breed inzetbare instrumentenkoffer voor de realisatie van een plan of project. Een van de instrumenten was de herverkaveling met planologische ruil om vraagstukken als signaalgebieden, zonevreemde bossen en AGNAS-dossiers (afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur) in het algemeen vlot te trekken.

De herverkaveling met planologische ruil kan worden ingezet als onderdeel van de RUP-procedure (ruimtelijk uitvoeringsplan), waarbij het bestemmingsplan en de grondruil tegelijk worden goedgekeurd. Minister, ik stelde u onlangs een schriftelijke vraag, en daaruit bleek tot mijn verbazing dat twee jaar na de inwerkingtreding van het decreet Landinrichting er nog in geen enkel RUP gebruik is gemaakt van het instrument herverkaveling met planologische ruil. U meldt wel dat er momenteel twee dossiers zijn waarbij binnen de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) wordt nagedacht om dit instrument misschien wel te gebruiken. Beide dossiers worden gesitueerd in de provincie West-Vlaanderen: Nieuwmunster/Zuienkerke en Wildenburg/Wingene. De twee cases bevinden zich momenteel nog in een voortraject. We moeten dus nog afwachten of men daadwerkelijk gebruik zal maken van het instrument.

Minister, tegelijk pleit u voor extra en nieuwe instrumenten. Dat hebt u al enkele keren geantwoord op vragen in het parlement. Die instrumenten wilt u dan in een nieuw Instrumentendecreet aanreiken. Hoe komt het dat het instrument van de herverkaveling met planologische ruil en andere instrumenten in het decreet Landinrichting, zo weinig ingang vinden, zowel bij gewestelijke als gemeentelijke en provinciale RUPs? Hoe kunt u dit instrument beter bekendmaken bij de gemeenten en provincies, die dat ook kunnen gebruiken? Kunt u aangeven of in de verschillende lopende AGNAS-RUP's toepassing zal worden gemaakt van het instrument herverkaveling met planologische ruil? Bent u van mening dat het nodig is om eerst de bestaande instrumenten te evalueren en bij te sturen waar dat nodig is, vooraleer nog nieuwe instrumenten uit te dokteren?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Dit is van kracht sinds 2014. Instrumenten uit het decreet Landinrichting kunnen worden ingezet nadat er van een landinrichtingsplan een inrichtingsnota is opgemaakt. Ik verwacht dat het vooral vanaf de tweede helft van dit jaar, begin 2017 op kruissnelheid zal komen. Het instrument herverkaveling van planologische ruil is een zeer specifiek instrument. Het vraagt wat tijd om tot uitvoering te komen.

Binnen spoor 1, wat is gepland in het decreet Landinrichting, dus het landinrichtingsplan, zijn er al negen landinrichtingsplannen opgemaakt. Die zullen in 2016 worden ingediend voor goedkeuring. In die plannen zijn voorstellen vervat voor de inzet van instrumenten zoals erfdienstbaarheden, projectmatige beheersovereenkomsten, dienstvergoedingen, herverkaveling met planologische ruil.

Spoor 2 is de inrichtingsnota, en daar ligt het initiatief bij de gemeente, de provincie of andere overheidsdiensten. Een inrichtingsnota werd door de Vlaamse Regering op 30 januari goedgekeurd. Daarvoor hebben instrumenten zoals vrijwillige bedrijfsverplaatsing, bedrijfsreconversie en koopplicht nu al ingang gevonden. Het gaat over het herstructureringsprogramma voor de groep van bedrijven die meer dan 50 procent bijdragen aan de kritische depositiewaarde van een habitat.

Negen andere inrichtingsnota's zijn momenteel in opmaak. In die nota's zijn voorstellen vervat voor de inzet van flankerende instrumenten, zoals vergoedingen lokale grondenbanken, vrijwillige bedrijfsverplaatsing, vrijwillige bedrijfsreconversie, herverkaveling enzovoort. In vier dossiers maakt de inrichtingsnota deel uit van een voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan.

De toelichting over de instrumenten van het decreet Landinrichting gebeurt zowel schriftelijk als mondeling. In januari 2016 stelden de VLM en Ruimte Vlaanderen een document op 'handreiking signaalgebieden' ter ondersteuning van lokale overheden. Een van de instrumenten die worden toegelicht, is herverkaveling uit kracht van wet met planologische ruil. De handreiking is beschikbaar op de verschillende websites en is uitdrukkelijk verspreid.

In aanvulling van een algemene toelichting over de nieuwe instrumenten hebben er ook twee studiedagen plaatsgevonden. Er worden ook opleidingen verleend door de VLM en Ruimte Vlaanderen. De opleidingen zijn gepland voor de eerste helft van 2017. Tot vandaag is er binnen de lopende AGNAS-processen nog niet de behoefte geweest om het instrument te gebruiken. Het inzetten van het instrument is geen doel op zich. Het is een afweging die op dat moment moet worden gemaakt. Het is niet aangewezen het instrument in te zetten voor percelen die worden gevat door een bestemmingswijziging die volgens de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) geen aanleiding geven tot planschade. In gevallen waar eventueel wel planschade aan de orde is, moet een beleidsmatige afweging gebeuren of het zinvol is om dat in te zetten. Het algemeen belang en de ruimtelijke en maatschappelijke winst dient altijd voorop te staan in de afweging.

Op 13 mei heeft de Vlaamse Regering de conceptnota goedgekeurd over de inhoudelijke en procesgerelateerde krijtlijnen bij de opmaak van een Instrumentendecreet. Het is de intentie om de bestaande instrumenten te bundelen – dat is hier al vaak aan bod gekomen – maar ook te verbeteren. Het spreekt voor zich dat aanpassingen aan bestaande instrumenten zullen gebeuren op basis van de inzichten die er op dat moment zijn. Het instrument herverkaveling uit kracht van wet met planologische ruil zou er eventueel een van kunnen zijn. De ervaring met de eerste cases zijn belangrijk en bieden dus ook inzicht.

Natuurlijk is het ook de bedoeling om enkele nieuwe instrumenten te introduceren waar ze nodig en complementair zijn. Niet zomaar nieuwe instrumenten voor nieuwe instrumenten, want we hebben al heel wat, en dat kunnen we op dit moment al toepassen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): We moeten inderdaad vaststellen dat de bestaande instrumenten niet altijd voldoende worden gebruikt. Dat is jammer, want er wordt toch heel wat in geïnvesteerd door de volksvertegenwoordigers en de diensten die dit allemaal moeten voorbereiden.

Ik herinner me dat vanuit het AGNAS-platform destijds een aantal quick wins werden gedetecteerd die tot doel hadden om de toen wat verzuurde relatie tussen landbouw en natuur hier en daar vlot te trekken. Er waren een aantal fouten gemaakt met betrekking tot kapitaalschade en gebruikerscompensatie. We hebben dat toen via amendementen rechtgezet in het decreet Landinrichting, dat is goedgekeurd door het parlement. We merken echter dat er 2 à 3 jaar na datum nog altijd geen uitvoeringsbesluiten zijn om die quick wins in werking te laten treden. U zegt in een antwoord op een schriftelijke vraag van mij dat er nog een grondige analyse nodig is om dat allemaal in stelling te brengen. Maar dat is misschien toch een beetje vreemd omdat het over quick wins ging waar destijds een consensus over bestond, ook binnen de regering, en waarover lang overlegd is binnen de schoot van AGNAS, en die tot doel hadden om een aantal mankementen recht te zetten in de regeling over kapitaalschade en gebruikerscompensatie.

Als ik me niet vergis, dan staat in het decreet dat dit allemaal in werking moet treden voor het einde van dit jaar. Misschien moet u er dringend werk van maken om ook dit instrument echt operationeel te maken.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, het decreet Landinrichting is inderdaad een tweetal jaar oud, en het lijkt me wel fair om twee jaar na datum eens te kijken wat er met al die instrumenten is gebeurd. Ik herinner me dat de verwachtingen tijdens die debatten destijds heel hoog lagen. Er was sprake van een instrumentenkoffer, zeker in het kader van de signaalgebieden. Die koffer zou een aantal oplossingen bieden. Minister, hoe vaak is een instrument uit die instrumentenkoffer aangewend tijdens de afgelopen twee jaar in het kader van de signaalgebieden?

Tinne Rombouts (CD&V): Ik vind het decreet Landinrichting heel belangrijk: het zorgt voor een aantal instrumenten, wat niet betekent dat in twee jaar tijd al die instrumenten zijn benut. We moeten daar realistisch in zijn. Wanneer er eventueel projecten zijn, is het wel belangrijk dat die instrumenten inzetbaar zijn en kunnen worden aangesproken. Daartoe moet echter worden voorzien in de nodige middelen, en dat staat niet in het decreet. Ik hoop dat waar er noden waren, de instrumenten effectief zijn ingezet. We moeten het vizier open houden om in de praktijk de oefening te maken wanneer er vraag zou zijn naar extra instrumenten. Uit praktijksituaties blijkt immers dat dit de nodige oplossingen

kan bieden in heel complexe of gevoelige dossiers. Daarnaast hoop ik ook dat de nodige middelen worden vrijgemaakt. Het zou jammer zijn om wel de instrumenten te hebben maar niet de middelen om die in te zetten. Dat mag niet de reden zijn waarom bepaalde dossiers niet vooruit geraken.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Sanctorum, ik heb hier een overzicht van de instrumenten in de verschillende procedures die lopen. Ik zal u dat bezorgen.

Mijnheer Vandaele, het klopt dat er een consensus was over die kapitaalschade en gebruikerscompensatie. Het was ook de uitdrukkelijke afspraak dat we dat tegen eind 2016 via die uitvoeringsbesluiten zouden regelen. Dat is de timing die wij handhaven.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, een kleine reactie op wat u zei over de middelen: ik denk niet dat het schoentje wringt bij de middelen, er zijn trouwens niet voor alle instrumenten veel middelen nodig. In het geval waar ik het over had, moeten de middelen van de initiatiefnemer komen, en dat is zeker niet altijd het Vlaamse niveau, dat staat ook in het decreet. Ik denk dan ook niet dat dat het grote probleem is.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Mercedes Van Volcem aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het nieuwe voetbalstadion van Club Brugge – 2174 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de actualisering van de afbakening van het regionaalstedelijk gebied Brugge – 2178 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de voortgang van het planproces voor de afbakening van het stedelijk gebied Brugge – 2194 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Voorzitter, ik was aanvankelijk wat ontgoocheld omdat mijn vraag onontvankelijk was verklaard omdat het een lokaal dossier zou zijn. Club Brugge is echter een belangrijk dossier en Brugge is de derde stad van Vlaanderen die al jaren wacht op de afbakening van het regionaalstedelijk gebied Brugge. Ik hoop dan ook dat dit dossier verhuist van de onderste naar de bovenste plank, minister.

Na twaalf jaar werken aan de afbakening is eindelijk het plan-MER goedgekeurd door de dienst MER. Dat is alvast een positieve zaak. Minister, u moet een voorlopige vaststelling doen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP).

De vraag die me in Brugge het vaakst wordt gesteld, is wanneer dat stadion van Club Brugge er komt. Ik antwoord dan dat ik daar maandelijks een schriftelijke vraag over stel, maar dat ik er u nog eens een bijkomende vraag om uitleg over

zal stellen. Ook de burgemeester had al aangekondigd dat er een stadion komt op de Blankenbergse Steenweg.

De twee ploegen zijn het eens met de beslissing van de stad Brugge dat Club Brugge een stadion mag bouwen op de Blankenbergse Steenweg en dat Cercle Brugge in het Jan Breydelstadion mag blijven spelen. Het MER spreekt zich niet uit tegen deze beslissingen. We wachten dan ook op u, minister, om een overleg te plannen. Ik hoop dat u dat nog voor het zomerreces doet, zodat de zestig dagen openbaar onderzoek dan kunnen aanvangen. Uiterlijk binnen tien maanden kan er dan een beslissing worden genomen, wanneer de bezwaren die eventueel zijn ingediend, al dan niet kunnen worden weerlegd en de flankerende maatregelen worden opgenomen in het GRUP om dan na veertien dagen te worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Dat betekent dat het GRUP definitief kan worden half juli 2017. Men verwijt u soms de marionet van de Boerenbond te zijn, maar ik zou u aanraden om de godin van Club Brugge te worden. U kunt daar veel eer mee halen in Vlaanderen. Ik dring erop aan om de beslissing naar u toe te trekken en daar een prioriteit van te maken. Niet alleen zijn het stadion en de sport heel belangrijk; daarnaast is de dynamiek van de stad voor een deel bevroren omdat de opties voor de bedrijventerreinen sinds 2004 tot stilstand zijn gekomen. Brugge wacht vandaag op u om tot die voorlopige vaststelling te komen zodat die bedrijventerreinen zich kunnen ontwikkelen. We wachten daarnaast ook op het onteigeningsplan dat u hopelijk aan die voorlopige vaststelling hecht zodat er vooruitgang kan worden geboekt en uiteindelijk de eerste steen van het stadion kan worden gelegd.

In het MER worden flankerende maatregelen inzake mobiliteit gevraagd. Minister, ik wil u erop wijzen dat de secretaris-generaal van het departement Mobiliteit een fervent supporter van Anderlecht is. Hij zat naast mij tijdens de match waarin Anderlecht met 0-5 van Club Brugge verloor, en is toen woedend weggegaan. Minister, u weet dat voetbal emotie is, en ik reken op u dat u een beslissing neemt. Ik wil er echter over waken dat mobiliteit neutraal wordt behandeld, zodat Brugge niet langer stilstaat maar grote stappen vooruit kan zetten.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Minister, mag ik u vragen vanaf welke omvang van stad het geen lokale vraag meer is? Leuven staat op het punt om Brugge voorbij te steken.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Het gaat wel om een gewestelijk RUP. Wij maken het RUP niet zelf.

De voorzitter: Collega, er zijn veel gewestelijke RUP's, maar de traditie wil dat we individuele dossiers en RUP's, zoals ook de voorzitter van dit parlement zegt, niet bespreken. Sta me toe dat ik inderdaad niet meer overtuigd ben dat het niet een lokaal dossier is, integendeel. Maar toch, ik sta toe dat de anderen hun vragen stellen en misschien kunnen zij mij nog overtuigen.

De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, collega's, ik kan in ieder geval het hartstochtelijk pleidooi van mevrouw Van Volcem onderschrijven. De vraagstellers zijn drie fans van Club Brugge. Vandaar de vraag die wel degelijk het lokale beleid overstijgt. Als ik soms andere vragen hoor stellen, vraag ik me wat het nut is.

Ik ga niet herhalen wat de collega al heeft gezegd. Onze vragen waren ingediend nog voor wij via de pers konden vernemen dat het MER was goedgekeurd met de

afbakening van het regionaalstedelijk gebied. Ik wil toch wel duidelijk maken dat dit over meer gaat dan het stadion van Club Brugge. Mogelijkheden voor bedrijventerreinen zijn ook heel belangrijk. Het is nu eenmaal één groot dossier. Dat is jammer, maar ik weet dat het decretaal niet kan om bepaalde aspecten uit één dossier te lichten.

Minister, wij wachten allemaal op u, alle supporters van Club Brugge maar ook de mensen van Brugge en omgeving. Ik kan u verzekeren dat veel supporters die wekelijks naar het stadion komen, geen West-Vlaming zijn. De fans zijn verspreid over heel Vlaanderen, wat nogmaals bevestigt dat het geen lokaal dossier is.

Minister, wij willen een beetje de druk verhogen. Ik wil aan u vragen om wat toelichting te geven bij het MER dat is goedgekeurd. Graag kreeg ik ook wat toelichting over de procedure die moet worden gevolgd en over wanneer we het gewestelijk RUP kunnen verwachten.

Wij hopen in ieder geval dat 2019-2020 wordt gehaald. Vandaar dat we met deze vraag, die duidelijk het lokale overstijgt, wat druk op u willen uitoefenen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Voorzitter, ik ben een taaie supporter van Club Brugge, maar mijn hart bloedt ook een beetje. Ik ben een geboren en getogen Bruggeling. Ik heb het voorrecht gehad om in die regio te mogen opgroeien en te mogen werken. Ik stel vast – en voor mij is het zeker geen lokale vraag – dat het de enige regio in heel Vlaanderen is waar de behoefte aan bedrijfsruimte groter is dan wat is ingekleurd. Ik zie bedrijven en ondernemers vertrekken uit de regio. Ik zie ondernemers met interesse in de regio andere regio's kiezen omdat er in die regio absoluut geen perspectief is op extra ruimte.

Minister, voor alle duidelijkheid, ik leg die verantwoordelijkheid helemaal niet bij u. Absoluut niet. Een van de redenen waarom de zo noodzakelijke ruimte voor bedrijven in die regio zo lang op zich heeft laten wachten, is onder meer het stadion. Heel wat bedrijven keken uit naar de zone aan de Blankenbergse Steenweg, die volgens alle politieke neuzen toch de meest geschikte zone is en die na de MER-studies ook wordt gezien als een zone waar het mogelijk is. Ik vermoed dat u hiervoor een ruimtelijk uitvoeringsplan zult opmaken. U hebt dat trouwens ook al aangekondigd.

Minister, op welke manier zult u van die ruimtelijke afbakening en het proces dat zal volgen, gebruikmaken om wat perspectief te geven in de regio Brugge om bedrijventerreinen te kunnen ontwikkelen? Er is Zedelgem, er is de transportzone. Sommigen spreken over Chartreuse. Er is De Spie. Neemt u dit ook mee in uw afbakeningsproces of zal dit zich volledig focussen op het stadion?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, voor mij is het belangrijk dat in alle gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen en processen die wij opstarten, de zaken goed en snel vooruitgaan. Ik weiger op basis van emotie en bepaalde voorkeuren het ene dossier te bevoordelen ten opzichte van het andere. We moeten alles snel, efficiënt en correct behandelen. Dat is de lijn die ik zal aanhouden in alle dossiers die op mijn bureau liggen. Ik hoop dat iedereen die daarnet iets heeft gezegd, dezelfde overtuiging deelt.

Het klopt dat dit dossier jarenlang heeft vastgezet. Er is nu eindelijk licht aan het eind van de tunnel. Het plan-MER is goedgekeurd. Op basis daarvan kunnen wij nu de volgende stap zetten en zal de plenaire vergadering worden samengeroepen. Die opdracht is trouwens al gegeven.

Dat wil natuurlijk niet zeggen dat er voordien niet al heel wat overleg is geweest. Collega Van Volcem, u weet maar al te goed dat er al heel wat overleg is geweest met burgemeester en schepenen van Brugge en onze diensten om dit allemaal goed voor te bereiden. Wij laten er dus geen gras over groeien, maar na deze belangrijke klip die omzeild is, kunnen we vooruitgaan. Het is mijn ambitie om dit zo snel mogelijk in goede banen te leiden.

We moeten natuurlijk wel de geëigende procedures volgen. Als we dat niet doen, komen we misschien terug in een sukkelstraatje terecht en het wordt het hele proces misschien terug naar 'af' gevoerd. Dat is niet wat wij willen: in geen enkel dossier en ook niet in dit dossier.

Normaal gezien zal de plenaire vergadering voor de zomer samenkomen en nadien zullen we dan de nodige stappen zetten. Er moet een openbaar onderzoek gebeuren gedurende 60 dagen, waarna de Vlaamse Regering 180 dagen heeft om het plan definitief vast te stellen.

Hoe zit het met het plan-MER? Er zijn geen aanwijzingen die de bouw van een nieuw voetbalstadion tegengaan. Er zijn natuurlijk een aantal voorwaarden die verbonden zijn aan inplanting, inkleuring, mobiliteit. Dat is ook niet problematisch. Er kan aan tegemoet worden gekomen.

Bij de opmaak van het voorontwerp moeten keuzes worden gemaakt voor de inplanting van de functies die ook hier zijn aangehaald. Voorafgaand aan dit voorontwerp is een uitgebreid overlegproces gevoerd, zoals ik daarnet al zei. Het is ook zo dat de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed (SARO) advies zal moeten geven. Ik kan daar niet op vooruitlopen.

Collega Van Volcem, u vraagt wanneer we het stadion kunnen verwachten. Ik kan dat natuurlijk niet weten. U zult dat aan Club Brugge moeten vragen. Wat mij betreft, komt het er zo snel mogelijk, op basis van de juiste en geëigende procedures. Ik hoop ook dat men in de stad Brugge zeer goed weet waar men met de afbakening van het grootstedelijk gebied Brugge naartoe wil, want dat zou de zaken ook heel erg kunnen versnellen.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw enigszins emotionele antwoord, waarin u toch uw bereidheid hebt geuit om het dossier verder te behandelen met een zekere spoed.

U zegt dat de plenaire vergadering nog samenkomt voor half juli. Het is toch belangrijk dat de Vlaamse Regering het gewestelijk RUP voorlopig vaststelt. Kunt u mij een timing geven?

Uiteraard moeten we een openbaar onderzoek houden. We moeten de bezwaren ernstig nemen, kijken hoe alles kan worden weerlegd en of ze gemotiveerd zijn of niet. Een en ander is toch wel zeer belangrijk, zoals de collega's schetsen, niet alleen voor het voetbal maar voor de hele toekomst van de stad Brugge, waarbij die belangrijke terreinen in 2013 geschorst zijn. U weet dat een bedrijventerrein bedrijfsklaar maken, nog eens zes jaar duurt. Minister, het onteigeningsplan dat wordt bijgevoegd, is zeer belangrijk. Er mogen niet jaren nadien nog processen over worden gevoerd waardoor het dossier niet vooruit zou kunnen, noch voor de bedrijvigheid, noch voor de plannen van het stadion.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, ik ga met u akkoord dat de correcte lijn moet worden bewandeld en de geëigende procedures moeten worden

gevolgd. Ik betwist dat niet. Dit is niet louter ingegeven door emotie vanwege het stadion alleen. Ik heb het daarjuist al gezegd en collega Ronse heeft perfect geschetst hoe het zit met de nood aan bedrijventerreinen in het Brugse. Wat wij als parlementsleden vragen is niet meer dan wat een schepen uit Brugge, een partijgenoot van u, doet in de pers. U kunt ons niet kwalijk nemen dat wij daar vragen over stellen. Ik ben het met u eens dat we, wat timing betreft, alleen maar druk kunnen zetten. Ik ben blij dat u bereid bent om dit met spoed te behandelen. Ik hoop in ieder geval dat ik voor het seizoen 2019-2020 mijn abonnement kan vernieuwen in een nieuw stadion.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, tenzij ik het verkeerd heb begrepen, maar is er al een uitnodiging voor de plenaire vergadering verstuurd? Indien dat zo is, is er dan al een voorontwerp van RUP of niet?

Hoe ziet u zelf in het op te maken ontwerp-RUP de bedrijveninplantingen? Wordt bijvoorbeeld Zedelgem, of Chartreuse of de Transportzone in Zeebrugge meegenomen of niet?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Ronse, de opdracht is formeel aan onze diensten gegeven om die uitnodiging te versturen. Ik denk dat ze verzonden is. Als die uitnodiging voor de plenaire vergadering weggaat, zit daar ook het voorstel van RUP in. Daar zal al alles duidelijk zijn. Wij kennen, los van het voetbal, de noden in Brugge op het vlak van bedrijvigheid en dergelijke meer. Dat zit allemaal mee in het RUP. Ook de onteigeningsplannen die eraan gekoppeld zijn, worden meegenomen. Dat is de manier waarop gewerkt wordt.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): FCB, olé, olé!

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Eerst mijn felicitaties aan collega Van Volcem. Dit is de meest intelligente opmerking die ik haar al heb horen maken sinds ik verkozen ben. *(Gelach)*

Minister, kan het voorontwerp van RUP overgemaakt worden aan de commissieleden? *(Instemming van minister Joke Schauvliege)*

Dank u.

De voorzitter: Als het verstuurd is, wordt het doorgestuurd.

De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de zwemwaterkwaliteit in Vlaanderen – 2209 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, minister, de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) onderzoekt in samenwerking met het agentschap Zorg en Gezondheid in

de zomermaanden traditioneel de kwaliteit van het zwemwater aan de kust en de zwemvijvers in het binnenland.

Europa bundelt die gegevens. In het nieuwe rapport blijkt dat de kwaliteit van het zwemwater in 2015 zeer goed was, het beste is sinds 2011. In Vlaanderen zijn er 87 officiële zwemwateren. Van de 42 badzones hadden er 32 een uitstekende gemiddelde kwaliteit in 2015.

We hebben de kwaliteit op de langere termijn. Dat zien we in die rapporten. Er is ook de kwaliteit op het ogenblik van de staalname. Het bacteriologisch onderzoek duurt altijd een paar dagen. Op basis daarvan kan een zwemverbod of een recreatieverbod worden opgelegd. Op welke plaatsen, hoe vaak en voor welke periode werd er de voorbije vijf jaar een zwemverbod of een recreatieverbod in Vlaanderen opgelegd? Konden de oorzaken van die vervuiling worden gedetecteerd? Het is nuttig om te weten of er beleidsmatig nog extra maatregelen nodig zijn om die bronnen aan te pakken.

In de lange lijst van zwemwateren die bemonsterd zijn, is er een nieuw, de Langerei in Brugge. Dat is de enige plaats met een slechte kwaliteit in 2015. Het werd recent toegevoegd aan de lijst van te bemonsteren zwemwateren. Ik vroeg me af hoe en op basis van welke criteria besloten wordt om een zwemwater al dan niet toe te voegen aan de lijst van te bemonsteren locaties. Deze is toegevoegd, maar zijn er misschien ook locaties waarvan aan uw diensten werd gevraagd om ze voortaan te bemonsteren en waar dan niet werd op ingegaan? Hoe beslist men om al dan niet in te gaan op het verzoek om een locatie toe te voegen? Als men dat niet inwilligt, wat is dan bijvoorbeeld de motivering om dat niet te doen?

We weten dat occasioneel gezwommen wordt op plaatsen die niet bemonsterd worden in de routine van de bemonstering. Er zijn vele voorbeelden. Ik denk aan de Damse Vaart. Wordt voor bijvoorbeeld een eenmalige manifestatie op een dergelijke plek ook een bacteriologisch onderzoek gedaan of niet? Hoe kan men dat aanvragen? Welke procedures worden gevolgd?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik wil eerst algemeen zeggen dat ik tevreden ben met de gunstige evolutie die we hebben in de zwemwaterkwaliteit in Vlaanderen. De VMM en het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid bepalen de normen op basis van de Zwemwaterrichtlijn. Als de resultaten niet voldoen aan de waarden van zeer goede kwaliteit, dan wordt een nieuw staal genomen en wordt gekeken wat dan het resultaat is. Op die manier wordt al of niet een zwemverbod uitgevaardigd door de betrokken burgemeester. Wanneer het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid oordeelt dat op basis van nieuwe stalen het risico geweken is, dan kan de burgemeester het zwemverbod opheffen.

Er wordt een beslissingsschema gebruikt bij de actuele kwaliteit. Ik zal u dat overmaken, collega Vandaele. Daarin wordt een onderscheid gemaakt tussen zeer goede kwaliteit, een donkerblauwe smiley, aanvaardbare kwaliteit, grijze en neutrale smiley, en slechte kwaliteit, een rode negatieve smiley.

De afgelopen vijf jaar werd op volgende locaties een zwemverbod opgelegd wegens overschrijding van bacteriologische waarden. In Oostende Noordstrand was het omdat er een overstort had gewerkt na hevige neerslag. In 2011 was dat ook het geval in Oostende Duin en Zee. Daarnaast zijn er de afgelopen vijf jaar zwemverboden geweest wegens de aanwezigheid van een drijfslag blauwalgen. Die kunnen in warme perioden massaal tot bloei komen. Het gaat over elf tijdelijke verboden in zeven verschillende zwemwateren. Ik zal u de lijst overmaken. Het gaat onder andere over het Zilverstrand in Mol, Beringen, Rotselaar, Westerlo, Jabbeke en de Sint-Pietersplas in Brugge.

Naast deze zwemwateren volgt de VMM ook de waterkwaliteit op van de officiële recreatiezones. Dat is geen Europese beoordeling, maar het is uiteraard toch de bedoeling om de recreant te beschermen. Ik kan u ook daarover een tabel bezorgen, zodat u kunt zien waar wat is opgevolgd.

De Langerei in Brugge werd toegevoegd aan de lijst van zwemwateren op vraag van de gemeente, omdat er een vergunning werd verleend om te zwemmen, met melding van klasse 3 bij de gemeente. Het criterium om een zone op te nemen op de lijst is dat zwemmen er toegestaan is. Brugge was van oordeel dat zwemmen daar toegelaten is, en dan wordt dat uiteraard bekeken.

Bij een eenmalige manifestatie is het de organisator die verantwoordelijk is voor het laten uitvoeren van de nodige analyses. Dat gebeurt door een erkend privélaboratorium. De monsternamen gebeuren een week voor het evenement. De parameters die moeten worden geanalyseerd, zijn E. coli en intestinale enterokokken. Voor het beoordelen van de resultaten kun je als organisator ook een beroep doen op de afdeling Preventie van het Agentschap Zorg en Gezondheid. De te volgen procedure staat ook heel goed uitgelegd op de website van de VMM. Bijvoorbeeld bij de jaarlijkse Big Jump wordt telkens ter plaatse de kwaliteit beoordeeld voor het evenement plaatsvindt. Dat is zo'n voorbeeld van een tijdelijk evenement, maar het kan ook zijn dat er een marathon of zwemwedstrijd plaatsvindt. Dan wordt dat ook op die manier gedaan.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik beseft wel dat vele onderdelen van mijn vraag inderdaad neigden naar een schriftelijke vraag, over de cijfertjes enzovoort. Het dossier is me niet geheel onbekend, ook uit het verleden. Ik was vooral benieuwd naar de nog altijd aanwezige vormen van vervuiling. U noemt vooral de blauwalgen. We hebben destijds ook wel eens meegemaakt dat het voldoende is dat er ergens een dood konijn in een zwemvijver ligt om een slechte zwemwaterkwaliteit te hebben.

Ik was ook benieuwd naar de dunne lijn die er misschien soms wel is tussen het toevoegen van een zwemwater, zoals de Langerei nu, aan de lijst, waarbij dan officieel door de VMM wordt bemonsterd, en eenmalige evenementen, waarbij dat dan op kosten van de organisator is, zoals u zegt. Dat kunnen ook wel grijze zones zijn. Misschien is het ook nuttig voor lokale besturen om te weten, als ze een plek hebben waar af en toe in de zomer wordt gezwommen en waarmee ze geen problemen hebben, zodat ze toestemming geven, dat ze kunnen proberen zich aan te sluiten bij de bemonsteringsroutine van de Vlaamse overheid. Een meer dan eenmalige staalname geeft dan toch wel wat zekerheid, ook op langere termijn, over de kwaliteit van dat zwemwater.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Ik wil me aansluiten, want dit is toch een problematiek die in onze stad enorm leeft. Zoals u weet, hebben vorig jaar heel wat jongeren in de reien kunnen zwemmen. Dat was eigenlijk een heel aangename beleving.

Minister, de mensen begrijpen dus eigenlijk niet dat dat vorig jaar wel kon en dit jaar opeens niet. Dat wordt enigszins gepercipieerd als administratieve regelgeving om mensen te pesten. De mensen vonden dat leuk, men vraagt dat opnieuw aan omdat het een succes was en opeens wordt gezegd dat het niet gaat, omdat de waterkwaliteit dan opeens niet meer goed is. Dan wordt uitgeweken naar een andere locatie. Er wordt dan gezegd dat er daar een boot ligt, terwijl die boot totaal niet meer vaart. De mensen worden dus steeds meer verbolgen omdat ze menen dat de overheid er soms niet meer voor hen is. Ze begrijpen niet meer dat

leuke initiatieven niet kunnen plaatsvinden. Minister, hoe kunt u erover waken dat de administratie toch ook nog nadenkt ten gunste van mensen?

Tinne Rombouts (CD&V): Collega Van Volcem, een suggestie van collega Vandaele is misschien: zoek de dode konijnen in Brugge.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: We doen dit natuurlijk op basis van de richtlijn die er is met betrekking tot de zwemwaterkwaliteit, en natuurlijk ook om de volksgezondheid te beschermen. Dat bemonsteren doen we dus zomaar niet voor ons plezier. Het lijkt me ook goed dat mensen weten wat de kwaliteit is, of ze daar veilig kunnen zwemmen. De ene mens is ook de andere niet. Ik kan me voorstellen dat iemand die een triatlon doet en groot en sterk is, er weinig problemen mee heeft om in dat water te zwemmen, maar als je daar dan kleine kinderen in laat zwemmen en die slikken dan redelijk wat water in, dan kunnen er wél problemen ontstaan. Dat is natuurlijk ook een afweging die gebeurt. We passen die criteria toe op basis van correcte informatie, zodat de mensen ook goed geïnformeerd zijn.

We zijn natuurlijk altijd bereid om ook mee te zoeken naar alternatieven in de stad Brugge. Daar hebben we helemaal geen probleem mee. We hopen op een mooie, warme zomer, en dan kan men in Brugge niet alleen voetballen, maar ook verfrissing zoeken wanneer het te warm of te heet wordt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de geldigheidsduur van milieuvergunningen – 2240 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, minister, in haar huidige vorm kennen we de milieuvergunning sinds 1985, maar die milieuvergunning loopt stilaan op haar einde. We weten dat we vanaf februari 2017 te maken krijgen met de omgevingsvergunning. Meteen wordt ook de overstap gemaakt naar een permanente vergunning. We hebben naar schatting 25.000 klasse 1-bedrijven en ongeveer 70.000 klasse 2-bedrijven. Jaarlijks zouden er zo'n 10.000 vergunningsaanvragen worden behandeld, enerzijds nieuwe, anderzijds wijzigingen of hernieuwingen.

Misschien even over die hernieuwingen. Vorige week verscheen in de krant een artikel over een historisch gegroeid pretpark aan onze Vlaamse kust – ik noem geen namen – naar aanleiding van het feit dat de bestaande milieuvergunning van dat pretpark op 18 juli vervalst. De bestaande milieuvergunning dateert van 1996 en werd toen verstrekt voor een periode van twintig jaar, maar men heeft blijkbaar nog geen hernieuwing aangevraagd, laat staan dat er een hernieuwing zou zijn toegekend. Volgens het Milieuvergunningsdecreet moet zo'n nieuwe milieuvergunning nochtans worden aangevraagd tussen de achttiende en de twaalfde maand vóór het verstrijken van de lopende vergunning. Dat is daar blijkbaar niet gebeurd.

Ik gebruik dit specifieke geval. Ik heb geen namen genoemd, maar het is een plek die zeer gegeerd wordt door politieke partijen om zich daar met hun achterban terug te trekken. Ik zie dat uw partij daar vorig weekend is geweest, net als de partij van de heer Tobback. Nu zijn we eigenlijk ook van plan om daarnaartoe te trekken, maar misschien moeten we dat plan toch wel herzien: als jullie daar allemaal zijn geweest, zou enige schade daar toch wel... Enfin, neen.

Minister, wat zijn de gevolgen voor bedrijven als zij hun aanvraag tot hernieuwing van de milieuvergunning niet tijdig indienen? We weten wat er in het Milieuvergunningsdecreet staat, maar wat gebeurt er concreet als men dat niet op tijd opnieuw aanvraagt? Biedt dat burgers de kans om – ik zeg maar wat – hun gram te halen en de sluiting te vragen van dat bedrijf? Speelt dat een rol als men die aanvraag niet op tijd heeft gedaan? Hebt u er enig idee van hoeveel bedrijven in Vlaanderen te laat hun hernieuwing vragen? Is dat iets wat vaak voorkomt? Is het misschien ook een taak van lokale overheden om hen daarop te attenderen? Ik kan me niet voorstellen dat dat een taak is voor uw administratie, maar misschien wel voor de gemeentelijke administratie, zodat mensen weten dat het het moment is. Of zegt u dat dit geen taak is voor de overheid?

We weten dat de omgevingsvergunning een permanente vergunning zal zijn. Als er bedrijven zijn die nu nalaten om een verlenging, een hernieuwing van hun lopende vergunning aan te vragen, heeft dat dan implicaties voor die omgevingsvergunning? Met andere woorden, kunnen ze in de toekomst alsnog overstappen naar die permanente omgevingsvergunning?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Vandaele, ik begrijp uw bezorgdheid, want ik heb gelezen dat uw partij, de N-VA, op 11 september een grote familiedag heeft in dat pretpark. Het is een kritische periode, want het zou wel eens kunnen dat het pretpark dan geen vergunning meer heeft. Ik begrijp dat u zich grote zorgen maakt dat er zich op dat moment een probleem zou kunnen voordoen.

Het is zo dat het Milieuvergunningsdecreet bepaalt dat niemand zonder voorafgaande en schriftelijke vergunning van de bevoegde overheid een als hinderlijke ingedeelde inrichting die behoort tot de eerste of de tweede klasse, mag exploiteren of veranderen. Een nieuwe vergunning moet worden aangevraagd tussen de achttiende en de twaalfde maand vóór het verstrijken van de lopende vergunning. Als een vergunning binnen deze tijdsperiode wordt aangevraagd, heeft de exploitant de zekerheid dat hij de inrichting verder mag exploiteren tot hem de definitieve beslissing ter kennis is gebracht. Voor de toepassing van deze bepaling wordt onder 'definitief' verstaan de beslissing van de administratieve overheid waartegen geen administratief beroep meer openstaat. Bedrijven die hun vraag tot hernieuwing van de milieuvergunning na de twaalfde maand voor het verstrijken hebben ingediend, verliezen het voordeel om te mogen blijven exploiteren na het verstrijken van de vergunningstermijn. In geval het vernoemde pretpark na de vervaldatum op 18 juli niet beschikt over een milieuvergunning, zal uiteraard de toezichthouder op een gepaste wijze kunnen optreden conform het Milieuhandhavingsdecreet.

Wat staat er in het Milieuhandhavingsdecreet? Het bepaalt dat burgers bij de gewestelijke toezichthouder een verzoek kunnen indienen tot het opleggen van een bestuurlijke maatregel. De sluiting van het bedrijf is daarbij een van de mogelijkheden. Volgens paragraaf 1 van dit artikel moet men ook voldoen aan een aantal voorwaarden om dergelijk verzoek te kunnen indienen: alleen natuurlijke en rechtspersonen die een rechtstreeks nadeel lijden of een belang hebben bij de beteugeling als gevolg van de exploitatie.

Ik beschik niet over de cijfers die u vraagt. Er bestaat niet zoiets als een overzicht, ook niet van algemene sectorale bijzondere milieuvoorwaarden. Ik kan u dus geen overzicht geven.

Hoe zit het met de omgevingsvergunning? Het is zo dat het na de inwerkingtreding een permanente vergunning is. Als het geen permanente is, moet men ook tijdig een hervergunning aanvragen om te zorgen dat men na de einddatum verder kan exploiteren. De exploitant moet die tenminste twaalf maanden voor de einddatum van de vergunning aanvragen. Exploitanten die hun hervernieuwingsaanvraag later

indienen, verliezen het recht verder te mogen exploiteren. Het is natuurlijk wel een andere situatie. Zodra de omgevingsvergunning in werking is getreden, is er ook een procedure tot omzetting naar een permanente vergunning mogelijk.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, u spreekt toch beangstigende woorden. Als ze niet tijdig wordt verlengd – en dan wordt het hier toch wel kort dag –, speelt de handhaving en kan er eventueel zelfs een sluiting om de hoek loeren. Ik dacht dat u in de pers, op het moment van de familiedag van uw partij, gezegd hebt dat het wel in orde zou komen. Ik begrijp dat collega Tobback zich daar natuurlijk helemaal geen zorgen over maakt dat hij in een niet-vergund park terechtkomt, maar wij wel. Zoals u terecht opmerkt, zouden wij toch graag hebben dat alles in orde is.

Ik heb u ook gevraagd of er volgens u voor de lokale overheden een rol is weggelegd voor een betere begeleiding of om mensen erop te wijzen. Of vindt u dat het het probleem van het park zelf is? Dat zou ook een antwoord kunnen zijn. Het zijn geen kleine organisaties. Ze zouden er eigenlijk zelf wel op kunnen toezien. Wat is uw mening daarover?

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Mijnheer Vandaele, onze partij heeft haar ledendag gehouden op een moment dat de betrokken installatie vergund was. Ik kan er ook niet aan doen dat wij daar wel rekening mee gehouden hebben en dat uw partij dat maar achteraf opmerkt. Nadat de Bruggesupporters gelobbyd hebben voor de vergunning voor hun stadion, stel ik vast dat de N-VA nu aan het lobbyen is voor een snelle vergunning voor de locatie van haar familiedag. Besturen is vooruitzien, u had daar beter vooraf aan gedacht.

Wilfried Vandaele (N-VA): Ik zoek gewoon een reden om niet te moeten gaan, want ik hou daar niet zo van.

Bruno Tobback (sp.a): Misschien moet u die boodschap aan uw partijvoorzitter doorgeven. Er zijn veel zaken die zijn aandacht opeisen, maar een dergelijke, verregaande milieu-inbreuk zou toch een smet op uw blazoen zijn. Ik beloof mijn partijgenoten in de betrokken gemeente en onze burgemeester daar niet op te roepen om de locatie te laten sluiten.

Ik ben het er wel meer eens dat besturen hulpvaardig moeten zijn, maar de eerste verantwoordelijke voor het al dan niet krijgen of verlengen van een milieuvergunning is natuurlijk het bedrijf zelf. Dat ligt aan de basis van al onze wetgeving. Het is niet het bestuur dat achter iemand moet aanlopen om te vragen of hij een milieuvergunning wil aanvragen en er tijdig aan wil denken dat ze verlengd moet worden. Hulpvaardig zijn is één zaak, maar de eerste verantwoordelijke is de exploitant zelf.

Een algemene bedenking die ik eerder al gemaakt heb rond de permanente vergunningen wil ik hier nogmaals herhalen. Ook inzake permanente vergunningen zal het beleid ervoor moeten zorgen dat die niet leiden tot stilstand op het vlak van milieu-evolutie of technologische evolutie en tot het vastleggen van bestaande problemen.

Voorzitter, u weet dat dit wel proactief optreden van de overheid zal vereisen: om de stand van de evoluerende technologie bij te houden en dus ook te gepasten tijde de gepaste maatregelen te nemen. Ik zal niet nalaten daar ieder keer opnieuw op te wijzen, want op die manier wordt de verantwoordelijkheid voor een stuk naar de overheid verschoven.

Ik wens collega Vandaele alvast een aangename familiedag in september. Het weer kan dan wel beter zijn dan in juni, want voor ons viel dat wat tegen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Ik sluit mij aan bij de kritiek over die onbeperkte duur, we hebben daar al meermaals over van gedachten gewisseld.

Minister, u zei dat het Handhavingsdecreet en de besluiten voorzien in de mogelijkheid van sluiting, maar dat er ook andere mogelijkheden zijn. Kunt u die mogelijkheden overlopen? Wat zijn de belangrijkste mogelijke pistes?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Tobback zei terecht dat het in de eerste plaats de verantwoordelijkheid is van de exploitant zelf om tijdig de vernieuwing van de vergunning aan te vragen. Daarvoor is geen enkel bestuur bevoegd, of het nu gaat om een populair pretpark of een kleine kmo.

Vanuit onze diensten zien we erop toe, zeker als er klachten komen, dat er gezocht wordt naar een redelijke oplossing. Het klopt dat er in het Handhavingsdecreet een aantal mogelijkheden zijn, zoals aanmaningen en dergelijke meer. Elk dossier wordt op zichzelf beoordeeld. Tegen het feit dat er geen vergunning is, zal op een andere manier worden opgetreden als er effectief een groot probleem is op het vlak van leefmilieu dan als het veeleer over een formaliteit gaat. Dat is een afweging die door de diensten gemaakt wordt en dat zal in dit geval ook gebeuren. Wat wij niet in de hand hebben is wat er in de omgeving gebeurt: mogelijk zijn er klachten of denken omwonenden dat dit hun kans is om ervoor te zorgen dat een dossier niet kan doorgaan.

Daar kan ik moeilijker mijn hand voor in het vuur steken. We moeten kijken hoe de situatie verder zal lopen. Mijnheer Vandaele, jullie zeggen dat we tegen de permanente vergunning zijn. De absurditeit van wat hier gebeurt, toont aan dat er wel degelijk een logica zit in het feit dat een milieuvergunning permanent wordt. Dat komt tegemoet aan de opmerking die de heren Sanctorum en Tobback hebben gemaakt. Zo voorkom je dat mensen wegens regeltjes en eindigende termijnen die men over het hoofd ziet, in de problemen komen met de vergunning, terwijl er fundamenteel niets is veranderd. Dat is net de filosofie van het Omgevingsdecreet en de omgevingsvergunning, namelijk dat de kleine formaliteiten je niet in de problemen brengen. De vergunning is permanent.

We hebben ook een goed flankerend beleid. Er kan toch worden ingegrepen wanneer het nodig is. En je straft mensen niet af omdat ze door een vergetelheid – dat gebeurt niet alleen in dit zichtbare dossier, maar ook in veel andere dossiers – hun vergunning niet hebben vernieuwd. Het zijn absurditeiten en formaliteiten, maar in sommige gevallen kan het ernstiger zijn, en dan wordt er opgetreden. Dat toont net aan dat het nuttig en goed is dat er een permanente milieuvergunning komt. Dat is het beste voorbeeld van het feit dat we de juiste keuze hebben gemaakt. Zo zijn de formaliteiten van het exact aanvragen van de vergunning van de baan. Uw partij heeft die keuze mee ondersteund.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, het is een beetje dubbel. U hebt gelijk dat het goed is dat de vergunning blijft lopen om de formaliteiten te beperken. Maar je kunt je ook afvragen, als men nu al zo nonchalant is om een verlenging te vragen van de lopende vergunning... We verwachten natuurlijk van de omgevingsvergunning dat men constant de best beschikbare technologieën introduceert en

dat men alert is. Daarom is het wat dubbel. Als men nu al niet alert genoeg is om een vergunning te verlengen, dan hoop ik dat men straks alert genoeg is om in het kader van de permanente vergunning telkens te zorgen dat men doet wat de overheid verwacht.

Minister, we hebben een werklasmeting gedaan voor de provincies en de gemeenten toen we begonnen over de omgevingsvergunning en wat dat zal meebrengen. De VVSG heeft toen gezegd dat 2015 zou moeten worden herhaald nu we de precieze details en uitvoeringsbesluiten kennen. Vindt u het nuttig dat de werklasmeting alsnog gebeurt? Of is het niet dringend? Ik zeg dit in het kader van de rol van de lokale besturen in het geheel van de vergunningverlening, de handhaving en de nieuwe omgevingsvergunning.

Minister Joke Schauvliege: Er is op dit moment heel veel overleg met de lokale besturen omdat de invoering er in februari volgend jaar komt. Die werklasmeting is afgesproken. Ik zal navragen wat de stand van zaken is en of er nog een nieuwe werklasmeting is. Dat weet ik niet uit het hoofd, maar ik zal het u bezorgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de verhouding tussen het provinciaal afwegingskader met betrekking tot kleine windturbines en het Vlaamse beleid ter zake – 2264 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Gisteren of eergisteren is er een brief gestuurd naar de minister-president, naar minister Tommelein en naar u, minister Schauvliege, en alle parlementsleden in kopie, met enkele fundamentele zaken in. Een van de zaken is dat de omzendbrief 2009 over afwegingskader beoordeling vergunning voor windmolens relatief goed werkt. Men geeft heel duidelijk aan geen lokale of provinciale omzendbrieven of initiatieven meer te nemen. Men verwijst naar een trauma uit Oost-Vlaanderen dat het enorm heeft bemoeilijkt om windmolens nog te vergunnen. Men verwijst naar de provincie West-Vlaanderen die maar dertien zoekzones heeft gepland voor windmolens.

Twee weken geleden was ik zeer onaangenaam verrast door het initiatief van de provincie West-Vlaanderen om een afwegingskader te maken voor kleine windmolens. Daarin staan enkele zaken zoals het feit dat windturbines enkel op bebouwde kavels kunnen, dat energieproductie enkel voor het eigen verbruik kan zijn – dat sluit particulieren uit – dat er moet worden voldaan aan de regelgeving voor slagschaduw en dat economische rendabiliteit moet worden bewezen door een windmeting op de plaats van aanvraag te organiseren.

Ik vind dit een bovenlokaal feit. Vanuit deze commissie moeten we er alles aan doen om mogelijke belemmeringen voor procedures rond het inplanten van windmolens weg te werken. Er moet een heel duidelijke, transparante procedure zijn waarbij omwonenden en belanghebbenden in een openbaar onderzoek hun punten rechtszeker op tafel kunnen leggen en worden gehoord. Als de provincie beslist om daar een extra filter op te plaatsen, stel ik me daar vragen bij.

Minister, werd uw administratie Ruimte Vlaanderen betrokken bij de opmaak van dit initiatief? Is er een relatie tussen dit afwegingskader en de omzendbrief van 2009 en het West-Vlaamse initiatief? Is het een wettig initiatief? Kan een andere overheid bijkomende elementen opleggen via zo'n omzendbrief?

De gebieden waar windturbines planologisch kunnen worden geplaatst, worden geregeld in de geldende plannen van aanleg en ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP). Nochtans sluit de provincie West-Vlaanderen kleine windturbines in woongebieden helemaal uit. Hoe staat u hiertegenover? Hoe staat u tegenover de voorwaarde dat kleine windturbines volgens de provincie West-Vlaanderen enkel mogen worden geplaatst voor eigen verbruik en aanvragen door particulieren expliciet uitsluit?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Ronse, we zijn niet betrokken bij dit initiatief. De omzendbrief van 2009 is gericht tot de lokale overheden en vermeldt uitdrukkelijk dat provincies en gemeenten hun eigen visie kunnen ontwikkelen. Het beleidskader stelt op pagina 2 dat elke gemeente haar eigen beleidskader kan opbouwen. Daarin is dus uitdrukkelijk voorzien. De gemeente kan elk document vragen dat nuttig is bij de beoordeling en kan daar dus een aantal voorwaarden aan toevoegen. Het afwegingskader is bedoeld als leidraad voor gemeentebesturen. Uiteraard moeten gemeentevergunningsaanvragen in de eerste plaats toetsen aan het decreetale kader, de codex. Wanneer de aanvraag onverenigbaar is, bijvoorbeeld met stedenbouwkundige voorschriften, zal de gemeente de aanvraag moeten weigeren. Bij elke aanvraag heeft de vergunningverlenende overheid een zekere beoordelingsmarge, en daarbij kan een afwegingskader een goede hulp zijn.

Zes pilootgemeenten uit West-Vlaanderen hebben intussen ook een gemeentelijk beleidskader voor de vergunningsaanvragen van kleine windturbines. Het is me niet bekend of er nog andere bijkomende verplichtingen zijn opgenomen. Dat er op basis van zes gemeentelijke beleidskaders is gekomen tot een algemeen beleidskader, lijkt me geen probleem te zijn. Indien de provincie bindende voorschriften oplegt, zou dit wel kunnen, maar dan moeten ze een stedenbouwkundige verordening opmaken. In deze zaak is dat niet het geval.

De omzendbrief stelt dat er erg omzichtig moet worden omgegaan met de plaatsing van windturbines in uitgesproken woonomgevingen. De negatieve effecten en de impact van een snel draaiend object in de woonomgeving kunnen natuurlijk groot zijn. Anderzijds kan de plaatsing wel een goede inpassing in de omgeving zijn.

Ik heb begrepen dat elke gemeente een eigen kader opstelt. Op zich heb ik daar momenteel geen voorbehoud rond. Ik ben niet betrokken bij dat initiatief.

Uw vragen over de provincie horen eerder thuis in de provincieraad.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, ik vind dat we er vanuit Vlaanderen alles moeten aan doen opdat een significant deel van onze energie op hernieuwbare wijze wordt opgewekt. Kleine windmolens kunnen daartoe in een aantal gevallen oplossingen bieden. Wanneer een overheid zoals de provincie West-Vlaanderen beperkingen oplegt en een kader creëert waarbij het eigenlijk nagenoeg onmogelijk is om als particulier nog kleine windmolens te plaatsen, dan moeten we daar vanuit Vlaanderen tegen optreden. Als we echte ambities op het vlak van hernieuwbare energie koesteren, dan mogen we dat niet blauwblauw laten.

Naast kleine windmolens zijn er ook middelgrote windmolens. Op 12 april stelde ik daarover een vraag om uitleg. U gaf aan dat er met betrekking tot de gunning van middelgrote windmolens wel degelijk knelpunten zijn in de omzendbrief van 2009. U zou dit aankaarten op het overleg inzake de Fast Lane. Is dat al gebeurd? Zo ja, wat waren de resultaten?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Ronse, wat u zegt, is niet in tegenstelling met wat ik zeg. U wilt deels afstappen van de gemeentelijke beoordeling die we voor ruimtelijke ordening op tal van vlakken hebben ingevoerd. Die beweging is ingezet. We hebben rond ontvoogding gewerkt. U vraagt nu om dit te overrulen en het door de strot van de lokale besturen te duwen. Ik zal dat niet doen. Ik vind dat de lokale besturen een afweging moeten kunnen maken. Ik zal niet afwijken van wat jarenlang de lijn is geweest en waar ik nog achter sta. Ik geloof in de gemeentelijke afweging. Het is zeker niet de bedoeling om het tegen te houden, integendeel. Er zijn momenteel weinig aanvragen omdat het nog niet in alle gevallen zo rendabel blijkt te zijn. Als dit op termijn wel het geval is, zal dit meer ingang vinden.

Er is vorige week een overleg geweest over de Fast Lane. Dit is normaal gezien ook besproken. Ik zal het voor alle zekerheid nog eens navragen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Kan dit aan het verslag worden toegevoegd? Ik ben uitermate benieuwd hoe we de omzendbrief 2009 kunnen aanpassen zodat er geen misverstand bestaat over het beoordelingskader voor middelgrote windmolens en zodat lokale besturen die leiden aan het nimby-syndroom er zich niet langer achter kunnen verstoppen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Nevens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de levensduur van zwerfvuil – 2294 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Zwerfvuil kost de verschillende overheden jaarlijks een massa geld. De Vlaamse overheid en de bedrijfswereld sloegen recent de handen in elkaar om de zwerfvuilproblematiek verder terug te dringen en te bestrijden. Het opvoeren van de strijd tegen zwerfvuil is onmiskenbaar een goede zaak want, de talloze anti-zwerfvuilcampagnes ten spijt, blijft er nog heel wat zwerfvuil langsheen de Vlaamse wegen liggen. Logisch ook, want het duurt maar liefst twee jaar voor een sigarettenpeuk of een bananenschil vergaan is. Voor plastic flesjes gaat het om vijf tot tien jaar, terwijl blikjes en autobanden maar liefst vijftig jaar nodig hebben om te vergaan. Het kan nog erger, want conservenblikken hebben maar liefst tweehonderd jaar nodig om te vergaan.

De meeste vervuilers die achteloos hun sigarettenpeuk of blikje in de natuur gooien, hebben hoogstwaarschijnlijk geen idee hoelang hun vervuiling meegaat. Helaas wordt het uitzicht van de Vlaamse wegen en bossen er wel decennialang op enorm negatieve wijze door vormgegeven.

Werden er reeds campagnes gevoerd waarin duidelijk de levensduur van de vervuiling wordt aangegeven? Vindt u het een goed idee om de levensduur van de vervuiling mee te nemen in campagnes? Een andere vraag is natuurlijk of de Vlaming weet hoe lang de natuur nodig heeft om een blikje, kauwgom of sigarettenpeuk af te breken. Bestaan hier gegevens over? Indien niet, acht u het nuttig om dit te onderzoeken en een enquête te houden bij de Vlaming om zijn besef ten aanzien van de afbreekbaarheid van het zwerfvuil te monitoren?

Zoals bekend, hebben de overheid en de bedrijfswereld de handen in elkaar geslagen in de strijd tegen zwerfvuil. Tijdens de gedachtewisseling over de

zwerfvuilproblematiek stelde de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM): "Het beslissingsorgaan Zwerfvuil voert nu ook specifieke onderhandelingen met de kauwgom- en sigarettenindustrie om hun bijdrage aan het Operationeel Plan Zwerfvuil te bepalen." In de plenaire vergadering hebt u gezegd dat u dit breder gedragen wilde zien dan dit op heden het geval is en ook andere fabrikanten en verpakkingsmateriaal erbij wilt betrekken. Kunt u een stand van zaken geven? Hoe wilt u alle producenten mee in bad krijgen? Hoe ziet u de verantwoordelijkheden van de producenten voor zwerfvuil?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Nevens, er is in 2012-2013 een campagne gevoerd. Er werd met aparte affiches gewerkt met de vermelding van de levensduur van de vervuiling. In de lopende campagnes wordt vooral gemikt op het belonen van positief gedrag in plaats van het vermelden van negatieve aspecten. Uit onderzoek blijkt immers dat dit beter werkt.

Hierover is ook onderzoek gedaan door Nederland Schoon. We mogen aannemen dat de afbraaktijden in Nederland en Vlaanderen dezelfde zijn. Op www.indenvuilbak.be onder de rubriek educatie kunt u deze resultaten raadplegen.

De onderhandelingen met de tabaksindustrie lopen. Vanwege de internationale wetgeving is het niet zo evident om akkoorden af te sluiten, maar de private partners van het beslissingsorgaan kunnen daar wel een oplossing bieden. Onderhandelingen met de kauwgomindustrie worden voortgezet en geconcretiseerd. We onderzoeken op dit ogenblik ook de mogelijkheden om andere relevante bedrijfssectoren te betrekken. Indien nodig, is het de bedoeling dat we het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (VLAREMA) aanpassen.

Producenten moeten uiteraard al het redelijke doen opdat hun goederen door de consument niet als zwerfvuil worden achtergelaten. De verantwoordelijkheid van de consument die producten buitenshuis gebruikt, is er ook. Ook die moet er zorg voor dragen dat het restant wordt verwijderd. Ik zie het als een gedeelde verantwoordelijkheid, zowel van de producent, consument als de overheid.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Het is inderdaad belangrijk dat de mensen beseffen dat het deponeren van zwerfvuil een grote impact heeft door de afbraaktijd. Zou het niet nuttig zijn om daar nog meer de nadruk op te leggen? U zegt dat u in de campagne een positief beeld wilt scheppen en de mensen wilt sensibiliseren. Mensen moeten beseffen hoe lang het duurt vooraleer een blikje of sigarettenpeuk verdwijnt. Het is misschien nuttig om dit op te nemen in toekomstige campagnes.

Wat betreft het Operationeel Plan Zwerfvuil ben ik blij te vernemen dat u blijft praten met andere producenten, vooral de sigaretten- en kauwgomindustrie. Voor lokale besturen blijft dit een pijnpunt, want het verwijderen van zwerfvuil vraagt veel tijd en energie en kost veel aan de maatschappij.

Ik hoop dat zij inzien dat zij hun verantwoordelijkheid als producent moeten opnemen. Ik zou graag vernemen of er een deadline is waarop de producenten moeten aangeven of ze al dan niet bereid zijn de strijd tegen zwerfvuil mee aan te gaan.

Tinne Rombouts (CD&V): Zwerfvuil neemt een belangrijke plaats in het ontwerp van uitvoeringsplan in. In dat plan wordt duidelijk verwezen naar productspecifieke aanpak en gedragspatronen, en hiernaar zal verder onderzoek

gebeuren. In het plan is ook opgenomen dat rekening zal worden gehouden met hun impact bij het opstellen van gerichte campagnes.

Ik had graag vernomen wanneer de resultaten van de productspecifieke aanpak kunnen worden verwacht. Staat daarop een timing of is dat een permanent lopend onderzoek? Ik had ook graag geweten wat de stand van zaken van het ontwerp zelf is.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik zal eerst antwoorden op de vraag naar de stand van zaken. Er werden heel wat bezwaren en opmerkingen ingediend. Aan de verwerking daarvan wordt momenteel de laatste hand gelegd. Ik ga ervan uit dat we daarna redelijk snel, dus voor de zomer, het ontwerp kunnen voorleggen aan de Vlaamse Regering. Het overleg met de kauwgomsector en de sigarettenproducenten is aan het 'samensporen'. Ook hier is de zomer voor mij de deadline. Het onderzoek naar de productspecifieke aanpak op zijn beurt zou in het najaar tot resultaten moeten leiden.

Mijnheer Nevens, u vraagt er meer de nadruk op te leggen. De campagnes worden ontwikkeld door specialisten, die weten hoe men mensen moet overtuigen. Ik ga voort op hun expertise, maar ik zal uw suggestie aan de experts bezorgen.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Zwerfvuil blijft hoog op de agenda staan en vormt een heel gevoelig thema bij onze inwoners. 85 procent ervan vindt het immers belangrijk om in een nette, propere omgeving te vertoeven. We hebben er alle baat bij acties te doen om de strijd tegen zwerfvuil voort te zetten.

Ik ben blij te vernemen dat de deadline voor de zomer is vastgesteld, zodat we weten of de producenten bereid zijn een deel van de financiering op zich te nemen.

Ik wacht het huishoudelijk afvalplan geduldig af. Er werden inderdaad bezwaren ingediend door besturen, milieu- en adviesraden, en dergelijke. Ik kijk uit naar wat er uit de bus zal komen en welke doelstellingen voorop worden gesteld.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de gevolgen van het vernietigende advies van vzw 'de Rand' op het in de noordrand van Brussel opgestarte territoriaal ontwikkelingsprogramma (T.OP) – 2303 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, collega's, sta me toe de schriftelijk ingediende versie van mijn vraag om uitleg beknopt weer te geven. Wie het dossier volgt, weet dat een territoriaal ontwikkelingsplan (T.OP) is opgestart, met als doel om samen met belanghebbenden in de regio een gemeenschappelijke ruimtelijke visie te ontwikkelen op het desbetreffende gebied. In de plenaire vergadering van 17 februari hebben we over dit dossier al gedebatteerd, naar aanleiding van een zogenaamde proeve, met als titel 'Ceci n'est pas un rand'. Volgens collega Lieve Maes en mezelf zal deze proeve vooral de

verstedelijking bevorderen en het groene en Vlaamse karakter van de noordrand verder aantasten. De minister verdedigde zich toen door te stellen dat het nog maar een puur ambtelijke tekst is die uit het dagelijks bestuur komt en absoluut niet politiek gevalideerd is.

Die uitleg volstond toen, maar inmiddels zijn we enkele maanden later en zullen er ongetwijfeld ook andere reacties zijn ingediend dan deze van vzw 'de Rand'. Mijn vraag is echter gebaseerd op het advies van deze vzw, die – zoals u allicht weet – een EVA is die deel uitmaakt van het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB), die als doel heeft het Nederlandstalige karakter van de Rand te ondersteunen.

Het advies van vzw 'de Rand' is ronduit vernietigend voor de proeve en sluit perfect aan bij de kritiek die wij op 17 februari verwoordden. Ik heb het advies bij me en wil er enkele citaten uit lichten die tonen hoe vernietigend het advies wel is. Het eerste luidt als volgt: "Vzw 'de Rand' stelt vast dat bij de redactie van het T.OP. noordrand, al dan niet onbewust, de uitgangspunten van het tot nu toe door de Vlaamse overheid gevoerde specifiek beleid voor de Vlaamse Rand zijn genegeerd. De voorliggende nota gaat uit van een zeer doorgedreven verstedelijking in het verlengde van Brussel. Dit uitgangspunt staat diametraal tegenover het tot op heden gevoerde Vlaams beleid en is blijkbaar politiek niet afgetoetst, waardoor de ganse oefening op drijfzand gebouwd is.

Hoe eerlijk ongetwijfeld de bedoelingen zijn van de tekstschrijvers, hun unidimensioneel geloof in een metropolitane aanpak als enige manier om de uitdagingen aan te pakken, is zeker en vast niet de manier waarop we het specifieke beleid van de Vlaamse Rand zinvol kunnen verderzetten. Het is dan ook een gemiste kans dat de talrijke uitdagingen waar de regio voor staat op een zo eenzijdige manier worden benaderd.

Voor vzw 'de Rand' is T.OP. noordrand een gemiste kans om voor de belangrijke uitdagingen voor de noordrand een visie en perspectief te ontwikkelen, die verder bouwen op het specifieke beleid dat voor de regio gevoerd werd en wordt. Door deze specificiteit te negeren, missen de denkoefeningen realiteitszin en politiek-maatschappelijk draagvlak. En dat is zonde van het vele werk."

Ik denk dat we samen kunnen vaststellen dat het advies ronduit vernietigend is. Het is mijn inzicht dan ook dat een dergelijk advies vernietigend is voor de weg die de administraties hebben ingeslagen en dat blijkt ook uit het antwoord van de vorige keer: het is een 'ambtelijke' tekst. Ik wil er trouwens op wijzen dat zelfs die ambtelijke tekst al door een collega-minister van u naar de prullenmand werd verwezen, om minister Weyts niet te noemen. Ik veronderstel dus dat minister Weyts na het lezen van het advies van de vzw 'de Rand' nog met meer overtuiging de tekst naar de prullenmand zal verwijzen.

Minister, kunt u mij de verdere procedure schetsen met betrekking tot dit T.OP? Kan er effectief wel worden voortgebouwd op een proeve waarvan een belangrijke partner – zijnde vzw 'de Rand' – van de Vlaamse overheid zegt dat ze elke realiteitszin of politiek-maatschappelijk draagvlak mist? Indien wel, welk gevolg heeft dit vernietigende advies van vzw 'de Rand' dan wel? Op welke wijze kan worden bijgestuurd? Werd inmiddels al onderzocht of er binnen alle partijen van de Vlaamse Regering een draagvlak bestaat voor een T.OP dat voortbouwt op de principes die terug te vinden zijn in de proeve?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Dit is inderdaad een initiatief van mijn voorganger, collega Muyters, die met die territoriale ontwikkelingsprogramma's de bedoeling had aan beleidsvoorbereiding te doen en alle belanghebbenden samen te brengen. Op dat vlak is dat een goed initiatief, denk ik, waar iedereen achter staat.

De manier waarop nu een tekst is voorgesteld, de proeve van programma, heeft inderdaad heel wat negatieve reacties gekregen. Het was een ambtelijk voorstel, waarmee ik het trouwens niet eens was. Daarom moet het nu grondig worden bijgestuurd. Ik heb trouwens de opdracht gegeven om samen te werken, samen te zitten met vzw 'de Rand', om op die manier de tekst te herwerken. Onze diensten houden zich nu bezig met die contacten met vzw 'de Rand' en gaan na hoe dit territoriaal ontwikkelingsprogramma kan worden bijgestuurd en een politiek vervolg kan krijgen. In ieder geval zal die tekst ook politiek moeten worden gevalideerd, wat met de proeve niet het geval was. Het is trouwens niet de eerste keer dat op een dergelijke manier gewerkt wordt, waardoor het dossier begraven wordt. Ik ben het daar, voor alle duidelijkheid, ook niet mee eens.

Ik hoop dat we op basis van de bijsturing die wij nu gevraagd hebben in samenwerking met vzw 'de Rand' tot een betere tekst kunnen komen over die territoriale ontwikkelingsprogramma's, ook in de noordrand. Ik geloof immers wel in het samenbrengen van de belanghebbenden, die idee vind ik zeer goed. Ik hoop dat het nu niet verloren is door die proeve van programma, waarin zaken stonden die voor mij ook niet aanvaardbaar zijn, waar ik trouwens niet achter sta. Ik hoop dus dat we op die manier tot een betere tekst kunnen komen, die dan ook een mooie toekomst kan kennen.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, ik denk niet dat we met zijn allen achter het initiatief staan wat de samenwerking betreft. Het is een goede zaak dat alle belanghebbenden werden samengebracht. Het is ook positief dat overleg zal worden gepleegd met vzw 'de Rand', dat de proeve, zoals die nu is voorgelegd, voor een groot deel naar de prullenmand wordt verwezen en dat er een nieuwe proeve of een nieuw ontwikkelingsprogramma komt.

Wat is het tijdsplan van een dergelijk overleg met vzw 'de Rand'? U hebt ook verwezen naar een aantal reacties, ik veronderstel dat er niet alleen vanuit vzw 'de Rand' reacties gekomen zijn op de proeve en de ambtelijke tekst. Welke andere reacties zijn binnengekomen?

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Ik heb ook mijn bedenkingen, zeker bij de manier waarop het territoriaal ontwikkelingsprogramma is aangekondigd. Ik ben het zeker niet eens met alles wat er noodzakelijk in naar voren wordt gebracht. Ik betreur wel de manier waarop vandaag de discussie gevoerd is. Dat dreigt ertoe te leiden dat we voorbijgaan aan een aantal evidenties die er wel correct in staan.

Ik wil toch waarschuwen voor het idee dat we nu de fictie van de Vlaamse Groene Rand, als we het hebben over de noordrand, op een of andere manier zullen proberen te blokkeren. In heel het deel dat bestreken wordt door dat territoriaal ontwikkelingsprogramma is jammer genoeg het groenste stuk daarvan op dit moment het park van Laken. Al de rest is in grote mate de hele Kanaalzone rond Vilvoorde, de hele zone rond de luchthaven van Zaventem, heel het gebied Machelen, Uplace, enzovoort. Ik wil daar heel graag meer groen zien en ik had daar graag een aantal dingen, zoals Uplace, liever niet gehad.

Laten we elkaar ook niets wijsmaken. Dit is een gebied dat in grote mate vanzelf autonoom aan het dichtlopen is, waar op dit moment de grootste bevolkingsgroei van heel Vlaanderen is, waar de verkeerschaos zowat de grootste is van heel Vlaanderen, en waar de uitdagingen om er iets van te maken ook de grootste zijn van heel Vlaanderen. We zouden dus beter allemaal samen proberen naar de realiteit te kijken en die realiteit in een goed kader te gieten en dus een aantal voorstellen aangrijpen die daar heel duidelijk in staan. Het gaat daarbij om samenwerking op

het terrein, proberen ontwikkelingen rond openbare vervoersassen te laten verlopen om ervoor te zorgen dat de bevolkingsexplosie daar in goede banen wordt geleid op basis van goede kwalitatieve woningen en een goede kwalitatieve woonomgeving.

Ik neem aan – en ik mag toch heel hard hopen – dat we die, in het belang van de mensen die daar wonen, niet op de lange baan zullen schuiven vanwege administratieve discussies. Ik ben absoluut geen vragende partij voor het idee van de metropolitane regio. Ik ben daar zelfs geen voorstander van. Maar het is anderzijds wel een illusie om te doen alsof we daar kunnen besturen alsof Brussel daar niet ligt. Het feit dat daar een grote stad ligt, heeft ook een aantal gevolgen voor de omgeving. We kunnen maar beter proberen om daarover een deftig overleg te organiseren. Het plan is nu eenmaal voorgelegd, maar de manier waarop het is voorgelegd, dan nog met een titel in het Frans: ik heb toch wel mijn bedenkingen bij die dwaasheid, dat had men beter gelaten. Maar, minister, ik wil u oproepen om de vele goede dingen die in dat plan staan, niet aan de kant te schuiven vanwege een paar politieke slogans, zoals de heer Sintobin doet.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Ik ben het niet eens met de heer Tobback. Het blijkt duidelijk dat hij niet verder dan de ring komt en dat hij niet weet hoeveel groen er nog aanwezig is. Het zou hetzelfde zijn indien we zouden zeggen dat we het Meerdaalwoud rond Leuven zouden omhakken en dat we het daar zouden vol zetten met bouwprojecten. Ik vind dat de vergelijking niet opgaat, vooral omdat er een engagement is om nu net de groene rand rond Brussel te versterken. In het regeerakkoord staat dat we 1000 hectare toegankelijk groen zullen creëren tijdens deze legislatuur. We willen een versterking van het groen in de Vlaamse Rand rond Brussel.

We kunnen hier spreken niet van een T.OP-rand maar van een floprand. Die proeve heeft dat duidelijk bewezen. Ik wil het kind ook niet met het badwater weggooien. Er zijn inderdaad ook positieve elementen. De som is goed, maar de uitkomst is verkeerd. De samenwerking tussen Brussel en Vlaanderen is positief. Als men inzake mobiliteit oplossingen wil, zal men inderdaad samen aan tafel moeten zitten en oplossingen naar voren brengen. Er is een grote bereidheid om samen te werken aan bepaalde acties. Dat is ook positief. De gemeentebesturen zijn te weinig of niet betrokken.

Er is ook een visie die uitgaat van een uitbreiding van Brussel: de verstedelijking. Maar de logica van de Rand en datgene wat is overeengekomen in het regeerakkoord komt weinig naar voren in die proeve.

De open ruimte moet worden beschermd. We spreken allemaal van een betonstop en de nood aan ruimte voor water. Dat is allemaal overboord gegooid. Er is ook een evenwicht tussen dingen die in Brussel gebeuren en dingen die in de Rand zouden gebeuren. Er is geen politiek draagvlak. Financieel is er ook weinig of geen haalbaarheid voor dergelijke projecten. Mijnheer Tobback, de mobiliteit waarover u het altijd hebt, is hier weinig of niet in opgenomen. Laat ons die oefening overdoen.

Wat ik met betrekking tot deze studie ook niet begrijp, is dat wij een minister voor de Vlaamse Rand hebben maar dat zijn betrokkenheid hier nul is, deels ook waarschijnlijk omdat er geen politiek draagvlak gecreëerd is. Maar dan zie ik toch dat de oud-gedeputeerde van de provincie Vlaams-Brabant, de heer Dekeyser, aanwezig was in die stuurgroep. Dan vraag ik mij toch af of het politiek afgedekt is.

Dit is een goede oefening, maar de uitkomst is slecht.

Mijnheer Sintobin, om op uw vraag te antwoorden, baseer ik mij op de schriftelijke vraag van mevrouw Lieve Maes: er zijn 39 reacties ontvangen, waarvan 8 van particulieren en 31 van diverse overheden.

De voorzitter: Mijnheer Nevens, het is de gewoonte dat u niet antwoordt op de vragen van uw collega's, maar dat u vragen stelt aan de minister. Hebt u een bijkomende vraag?

Bart Nevens (N-VA): Het dagelijks bestuur zou in juni een voorstel indienen. Indien de stuurgroep dit voorstel voldoende gedragen en onderbouwd vindt, zou het afgetoetst worden met het politieke bestuursniveau. Minister, we zijn juni. Is er nu al een gedragen voorstel vanuit de stuurgroep dat kan worden afgetoetst door het politieke bestuursniveau?

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Voorzitter, ik kom hier als lid van de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand even meepraten over het T.OP.

Brussel en de Rand zijn, dat weten we allemaal, innig met elkaar verstrengeld, ook op het gebied van natuur. Het Zoniënwoud kent geen gewestgrenzen. Maar ook op het gebied van wegen is dat zo. De Romeinsesteenweg behoort langs de ene kant tot het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en langs de andere kant tot het Vlaamse Gewest. Het is de verdienste van het T.OP om een kader te creëren om eens out of the box over de globale regio Brussel en de noordrand na te denken. Er zijn veel plannen in Brussel en Vlaanderen. Het getuigt van gezond boerenverstand dat er samen wordt nagedacht over de uitdagingen en de ruimtelijke planning.

Het is positief dat er ambtelijke samenwerking is geweest tussen Vlaanderen en Brussel, en dat er input is vanuit het middenveld maar ook vanuit de individuele mens. Ik heb zelf ook meegedaan aan een inspraakvergadering in Machelen. Ik vond dat zeer verhelderend en het verliep zonder veel taboes. In dit parlement hebben we met de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand al een hele denkoefening opgezet, met veel hoorzittingen, over de impact van de demografische boom in onze hoofdstad en de Rand. We kunnen dat niet onder de mat vegen. We kunnen misschien denken dat we door een muur rond Brussel te bouwen de Rand nog groener kunnen maken dan ooit tevoren. In het T.OP staan een aantal pistes die richting verdichting wijzen en die ervoor kunnen zorgen dat groene ruimtes gevrijwaard blijven. In die zin biedt dat een kans in plaats van een bedreiging te zijn.

Wat wel belangrijk is, is dat er voldoende bottom-up wordt gewerkt en inderdaad samen met vzw 'de Rand'. Ik hoop in elk geval dat het T.OP meehelpt om die uitdagingen van Brussel en de noordrand samen aan te gaan. Minister, hoe zal Brussel in het verdere verloop worden betrokken als de vzw 'de Rand' daar bij komt?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, dit begin van inhoudelijk debat toont aan dat er verschillende visies zijn. We hebben op dit moment nog geen gedragen voorstel van het bestuur. Ik vind het belangrijk dat er een draagvlak is, dat er iets groeit van onderuit, waarna we een stap kunnen zetten. We hopen dat dat er snel komt, hopelijk in het najaar. Nogmaals, de idee is goed, er kan heel veel zinvols uitkomen. Het moet van onderuit worden gedragen en overlegd. Ik ben het eens met de commissie. Ik hoop – door het traject dat we nu hebben doorlopen – dat het kind niet met het badwater zal worden weggegooid. Dat is een beetje mijn vrees.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voor alle duidelijkheid, sommige collega's hebben blijkbaar niet goed geluisterd, ook ik vind dat er moet worden nagedacht met alle belanghebbenden over de ruimtelijke planning in de noordrand.

Dit advies, als u het gelezen hebt, mijnheer Tobback, van de vzw 'de Rand' bevat ook enkele positieve elementen. Ook op dat vlak zit ik op dezelfde lijn. Ik kan het me niet herinneren, ik zou het verslag er moeten op nalezen, maar ik denk dat mijn vraag vooral was opgebouwd met citaten uit dit advies. Waar u het dan haalt dat ik enkel politieke slogans heb gebracht, zegt veel over uw waardering voor het advies van vzw 'de Rand'. *(Opmerkingen van Bruno Tobback)*

Ik stel alleen maar vast dat er in het advies staat dat de uitgangspunten van deze proeve – de heer Nevens heeft het perfect verwoord – ingaan tegen het beleid van de Vlaamse Regering, en zelfs tegen het Vlaams regeerakkoord. Wat dat te maken heeft met politieke slogans, is mij niet zo duidelijk.

Ik ben blij dat de heer Poschet erop gewezen heeft. We hebben in het Vlaams Parlement net een Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand om het regeerakkoord te toetsen aan het gevoerde beleid. Ik kan alleen maar besluiten, en de minister heeft dat bevestigd, net als de heer Nevens, dat dit document op heden niet politiek gedragen is en eigenlijk moet worden bijgestuurd. Dat was mijn enige punt natuurlijk.

Ik wacht de definitieve tekst af, minister. Dan kunnen we misschien de politieke discussie voeren, mijnheer Tobback.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.